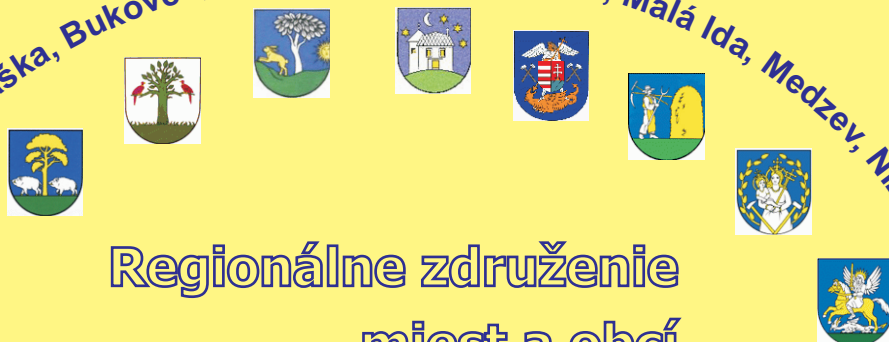

„Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého Riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR“

Baška, Bukovec, Hodkovce, Hýľov, Jasov, Malá Ida, Medzev, Nižný Klatov

Regionálne združenie
miest a obcí

Rudohorie

Novačany, Poproč, Rudník, Šemša, Štós, Vyšný Klátov, Vyšný Medzev, Zlatá Idka

**Program
hospodárskeho
a sociálneho rozvoja**
časť

Sociálno-ekonomická analýza

Regionálne združenie miest a obcí RUDOHORIE

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

časť sociálno – ekonomická analýza

(FINÁLNA VERZIA)

2. Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre zadefinovanie stratégie regionálneho rozvoja.

Na úrovni obcí sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: sociálno-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, analýza SWOT a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

Sociálno – ekonomická analýza

Analýza ekonomického a sociálneho prostredia je spracovaná v súlade s metodikou MVR SR a jej súčasťou je:

- Úvod (dôvody a ciele vymedzenie územia Regionálneho združenia miest a obcí Rudohorie, základná charakteristika RZMO)
- Prírodné zdroje a podmienky (geológia, nerasty, pôda, lesy, rastlinstvo a živočíšstvo, voda, odpadové hospodárstvo a chránené oblasti)
- Kultúrne a historické zdroje (historické zdroje a pamiatky, kultúrne zdroje)
- Ľudské, spoločenské zdroje a inštitúcie (demografické charakteristiky, vierovyznanie, národnostné a etnické skupiny a ich vzájomné postavenie, stupeň a druh vzdelania, školstvo, úroveň informatizácie – prístup verejnosti)
- Materiálne zdroje (bývanie a bytový fond, technická infraštruktúra, komunikačná infraštruktúra, infraštruktúra voľného času, spoločenské zariadenia)
- Ekonomické využitie zdrojov (ekonomické sektory, ich zastúpenie, odvetvia v sektoroch, podnikateľská sféra – primárny sektor, prvovýroba, sekundárny sektor, spracovanie a terciárny sektor – služby, zamestnanosť, bankový a iný finančný sektor)

Poloha a prírodné podmienky

Takmer celé územie RZMO Rudohorie (okrem obcí Vyšný Klátov a Nižný Klátov) spadá pod správu Národného parku Slovenský kras. NP Slovenský kras je najrozsiahlejším a najúplnejšie vyvinutým krasovým územím, nachádzajúcim sa v juhovýchodnej časti Slovenského Rudohoria. Pre územie obcí patriacich do RZMO Rudohorie platí teda charakteristika Slovenského krasu.

Plošinatá oblasť je rozčlenená vodnými tokmi na sústavu planín, s množstvom povrchových a podzemných krasových javov (škrapy, škrapové polia, krasové jamy, jaskyne a priepasti).

Väčšinu územia obcí nachádzajúcich sa v RZMO pokrývajú listnaté lesy s najviac zastúpeným dubom zimným a plstnatým, hrabom a bukom. Ihličnaté dreviny tvoria len 7 %. Toto územie, ležiace na styku dvoch fyto geografických oblastí (panónskej a západokarpatskej), patrí k floristicky najbohatším oblastiam Slovenska. Krasový fenomén územia sa prejavuje v dominancii xerotermnej flóry na výslnných skalnatých stráňach, hranách a škrapových poliach planín.

V nadväznosti na vývoj rastlinstva sa vytvárali aj pestré životné podmienky pre vývoj živočíšstva. Sú to najmä nižšie skupiny živočíchov, ktoré územiu dávajú prevažne charakter

zoocenóz stepného a lesostepného pásma. Tieto sa miestami kontrastne prelínajú s horskými prvkami. Obce tvoriace RZMO Rudohorie majú na severe zväčša charakter vrchoviny a hornatiny a smerom na juh postupne schádzajú do pahorkatiny, ktorá je v niektorých prípadoch odlesnená. Najčastejšie vyskytujúci sa typ pôdy sú hnedozeme, hnedé lesné pôdy a ilimerizované pôdy. V okolí vodných tokov sa vyskytuje aj nivná pôda (Zdroj: kolektív autorov, *Encyklopédia miest a obcí Slovenska, Lučenec: PS-LINE, 2005*).

História obcí a mesta patriacich do RZMO Rudohorie

Baška

Prvá písomná zmienka o obci sa zachovala z roku 1247, obec však vznikla skôr. Založili ju štyri nemecké a štyri slovenské rodiny. V roku 1427 obec patrila Frankovi zo Šemše a mala 10 port. Porta je brána, vedúca na cestu, za ktorou sa nachádzala usadlosť, teda kompletný hospodársky dvor s viacerými domami a účelovými budovami. V roku 1447 sa Baška stala majetkom mesta Košice súčasťou drevársko-banského podnikateľského zázemia Košíc. V roku 1559 žilo v Baške 16 rodín a v roku 1828 mala 198 obyvateľov. Pôvodné príbytky v dedine boli postavené z hlíny a strechy mali slamené. Približne pred 150 rokmi vypukol v dedine požiar a jeho plamene zničili takmer celú dedinu. Za 1. Československej Republiky bola Baška podhorskou poľnohospodárskou dedinou. V rokoch 1938 až 1945 bola pripojená k Maďarsku. V minulosti sa obyvatelia živili prevažne poľnohospodárstvom a vďaka okolitým dubovým lesom aj lesným hospodárstvom. O význame lesného hospodárstva v živote obyvateľov svedčí aj pôvodne zachovaná pečať Bašky z roku 1839.

Bukovec

Obec leží v doline potoka Ida na hranici severozápadnej časti Košickej kotliny a Slovenského Rudohoria. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1347, keď sa obec nazývala Bakolch. Od tej doby sa datuje aj existencia kaplnky a mlyna, ktoré sa nachádzajú v obci. V roku 1401 sa v obci našli náleziská striebra. Názov obce je odvodený od slovenského slova buk. V obci Bukovec nebola nikdy pretrhnutá kontinuita slovenského obyvateľstva dediny. V 15. storočí sa stala obec postupne majetkom uhorského kráľa a mesta Košice. Nasledovala ťažba striebra a príchod Nemcov. V roku 1828 mala obec Bukovec 60 domov. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom a výrobou surových tehál. V roku 1938 až 1945 sa Bukovec stal súčasťou Maďarska. V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Anny z roku 1971, ktorý je filiálny a rímsko-katolícky farský úrad Hýľov. V súčasnosti je to známa rekreačná oblasť s vodnými nádržami.

Hodkovce

Prvú zachovalú písomnú zmienku o obci poznáme z portálneho súpisu z roku 1427. Portálny súpis z roku 1427 podáva správu, že v Hodkovciach bolo územie rozľahlé 9 port. Roku 1715 mala obec 5 domácností. Obec bola od počiatkov obývaná Slovákmi. Osídlenie Hodkoviec ovplyvnili turecké nájazdy. Portálny súpis z roku 1553 udáva rozlohu obce 6,5 porty, v roku 1564 už len 4 porty. Dochádzalo teda k postupnému vyľudňovaniu. Po roku 1563 sa ešte zvýraznil turecký vplyv. Mnoho

maďarských rodín utekalo na sever, čím sa menila národnostná skladba miest a obcí. V roku 1570 mnohé južné územia už patrili Turkom. Ďalšia zmienka o obci pochádza z roku 1589. V roku 1595 tu pôsobil ako miestny farár Gregor Gosnovský, ktorý bol v rokoch 1574 - 1579 slovenským luteránskym kňazom aj v Košiciach. Za jeho pôsobenia v Hodkovciach pravdepodobne došlo k opätovnému poslovenčeniu obyvateľstva obce, ktoré bolo v čase tureckých vojen pomadžarčené. V súčasnosti má obec Hodkovce dve miestne časti a to Pizondor a Burianova.

Hýľov

Obec leží na hornom toku rieky Idy na hranici východnej časti Slovenského Rudohoria a severozápadnej časti Košickej kotliny. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1318. Koncom 14. storočia sa v obci objavili nálezy striebornej rudy. Obec bola v tom čase vo vlastníctve kráľa. V roku 1427 mal Hýľov 28 usadlostí, dočasne v majetku zemanov z Geče. Koncom 15. storočia po donácii kráľa Vladislava patril Hýľov mestu Košice. Počas stredoveku nebola prerušená kontinuita osídlenia slovenskými obyvateľmi. V 18. storočí prebiehala v obci výroba piva a ťažba železnej rudy na spracovanie v Zlatej Idke. V roku 1828 sa nachádzalo v Hýľove 79 domov. V 1. polovici 19. storočia tu fungoval železný hámor. Počas 1. Československej republiky sa obyvateľstvo živilo poľnohospodárstvom a prácou na pile. V roku 1938 až 1945 bol Hýľov súčasťou Maďarska. V obci sa nachádza rímsko-katolícky barokovo-klasický kostol sv. Barbory z roku 1783.

Jasov

Obec leží v údolí Bodvy na styku Slovenského Rudohoria s Jasovskou plošinou. Obec sa vyvinula na majetku kláštora z banskej osady, kde sa ťažilo železo a drahé kovy. Prvá hodnoverná písomná zmienka jasovského kláštora je z roku 1234. Kláštor Jána Krstiteľa bol založený už v 2. polovici 12. storočia. Počas tatárskeho vpádu v roku 1241-1242 boli dedina a nedostavaný kláštor zničené. Jasov bol členom spolku siedmich hornouhorských banských miest, no v stredoveku mal obmedzené mestské práva. Začiatkom 15. storočia dochádza k prevahe nemeckého obyvateľstva, v 18. storočí dochádza k pomadžarčeniu. Koncom 16. storočia sa Jasov stal dočasným sídlom jágerského biskupstva. Prestavba kláštora, ktorý je v súčasnosti národnou kultúrnou pamiatkou sa uskutočnila v rokoch 1750-1766. V roku 1828 mal Jasov 204 domov. Za 1. Československej Republiky sa obyvateľstvo živilo prevažne poľnohospodárstvom, prácou v mlyne, v tehelni a na miestnej pile. Počas 2. svetovej vojny bol poškodený farský kostol.

Malá Ida

Prvé písomné zmienky o obci Malá Ida pochádzajú z čias tzv. zemianskej kolonizácie z 13. storočia. Ďalšia písomná zmienka pochádza z roku 1427, kedy obec prešla do vlastníctva Spišského biskupstva. Súpis z druhej polovice 14. storočia poukazuje na skutočnosť, že tu prevažovalo maďarské obyvateľstvo, teda kontinuita osídlenia slovenským obyvateľstvom bola narušená. Súpis z roku 1696 zase poukazuje na zvyšujúci sa podiel slovenského obyvateľstva. Za 1. Československej Republiky boli obyvatelia Malej Idy zamestnaní v poľnohospodárstve a v baníctve. V rokoch

1939 až 1945 patrila obec Maďarsku. Pre Malú Idu je typická potočná radová zástavba. Hlinené domy s valovou slamenou strechou pochádzajú z 19. storočia. Vo dvoroch mali hlinené šopy a voziarne so vstupom na širšej strane, brány a bráničky s hlavicovými stĺpmi. Ešte v 1. polovici 20. storočia tu tkali plátno, keper, preberané tkaniny a handričkové pokrovce. Hrnčiarska výroba zanikla po 1. svetovej vojne. V rokoch 1992 – 1993 si obyvatelia obce svojpomocne rozšírili kostol Navštívenia Panny Márie, ktorý je dominantou obce.

Medzev

Prvá nepriama písomná zmienka o Medzeve pochádza z roku 1272, ale najstaršia písomná zmienka pochádza z roku 1359. Medzev bol od prvopočiatkov až po prvú polovicu dvadsiateho storočia obývaný ľuďmi nemeckého a flámskeho pôvodu, ľudovo nazývaných - Mantáci. Na pozvanie uhorského panovníka Belu IV. prišli do Medzeva baníci, hutníci, remeselníci i poľnohospodári. V tom čase sa tu ťažila medená ruda, neskôr železo. Ďalší prisťahovalci, ktorí položili základ hámorníctva prišli v 14. storočí. V roku 1639 vznikol hámornícky cech. Neskôr po jeho zániku vznikli postupne hámornícke združenia a firmy. Medzevčania sa postupne zaradili do spoločenstva dolnospíšskych baníckych miest a v roku 1697 sa stal Medzev slobodným kráľovským baníckym mestom. V roku 1966 získava Medzev štatút mesta. Mesto Medzev sa preslávilo výrobou kovaného náradia, najmä na ručné poľnohospodárske práce. Výrobky medzevských kováčov - lopaty, rýle, motyky, rohačky, pluhové železa, ale aj rôzne iné kované náradie boli známe nielen na území Slovenska, ale pre svoju vysokú kvalitu aj v mnohých štátoch sveta.

Nižný Klátov

Nachádza sa na severozápade Košickej kotliny v úzkej doline Myslavského potoka. Najstaršia písomná zmienka o obci pochádza z roku 1317. Obec patrila zemepánom z Bašky a od roku 1374 mestu Košice. V roku 1379 dostali obyvatelia obce výsady košických mešťanov. V roku 1553 mala obec 6 port, v roku 1633 bol v prevádzke miestny mlyn a píla. V polovici 17. storočia mal Nižný Klátov 20 gazdov a 11 želiarov, v roku 1762 bol počet gazdov 32 a počet želiarov 5. Počet domácností v roku 1715 bol 9 a v roku 1720 klesol na 6 domácností. V roku 1828 sa nachádzalo v Nižnom Klátove 50 domov a žilo tu 332 obyvateľov. Obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom, uhliarstvom, pastierstvom a baníctvom. Koncom 19. storočia sa mnohí vysťahovali do Ameriky. V roku 1938 bola obec pripojená k Maďarsku.

Nováčany

Ležia na styku severozápadnej časti Košickej kotliny so Slovenským Rudohorím. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1323, kedy prešla z rúk Abovcov do majetku Semseyovcov. Túto darovaciu listinu vydala Spišská kapitula. V rokoch 1334 až 1335 sa v obci vybudoval kostol. V roku 1427, kedy bola vlastníctvom Mikuláša Bebeke mala obec 20 port. Od konca 15. storočia patrila časť majetkov prepoštvu v Jasove. V roku 1630 odvieďa deviatok 1 portu od gazdov a pol porty od želiarov. V roku 1715 mala obec 6 domácností a v roku 1720 13 domácností. V roku 1772 obývalo Nováčany 54 rodín, v roku 1828 sa v obci nachádzalo 107 domov a žilo

tam 751 obyvateľov. V obci bola už na začiatku 19. storočia stanica pošty. V roku 1938 až 1945 boli Nováčany pripojené k Maďarsku. Napriek tomu sa v obci zachovala slovenská kontinuita obyvateľstva. Obyvatelia sa v období rokov 1938 až 1945 živili prevažne poľnohospodárstvom.

Poproč

Názov osady Poproč je slovanského pôvodu. V roku 1290 dostalo jasovské prepošstvo v Poproči banské privilégia od uhorského kráľa Ondreja III. Zaručilo sa tým slobodné kutacie právo na dolovanie zlata, olova, cínu a železa. Prvá písomná zmienka o obci sa zachovala z roku 1358, hoci sa Poproč vyvíjal aj pred týmto rokom. V druhej polovici 16. storočia bola obec pravdepodobne kolonizovaná slovenským obyvateľstvom. V roku 1596 mala obec 58 rodín, z toho 47 boli poddaní sedliaci a 11 želiari. Obyvatelia obce dobývali rudu, obrábali pôdu, boli pastiermi, uhliarmi a remeselníkmi. Vynikali vo výrobe rešiet. Koncom 16. storočia bol Poproč slovenskou dedinou. Po 1. svetovej vojne sa obyvatelia zaoberali opäť prácou v bani, v poľnohospodárstve a v lese. V roku 1939 bol Poproč pričlenený k Maďarsku. V 50-tych rokoch sa začalo obdobie prudkého rozvoja obce. V roku 1965 zanikol závod rudnej bane zameraný na ťažbu a spracovanie antimónovej rudy. V roku 1972 bola zriadená chatová oblasť. V roku 1978 začal rudný prieskum z budovaním overovacích štôlní antimónovej rudy v oblasti bývalých Rudníckych kúpeľov

Rudník

Leží na juhovýchode Slovenského Rudohoria a na ľavobrežných prítokoch Rudníckeho potoka. Pôvodne banícka obec sa spomína v roku 1255 v novozakladajúcej listine kláštora v Jasove. V roku 1427 mala 21 port a v roku 1630 odvieďla deviatok po 1 porte od gazdov aj od želiarov. V roku 1715 mala obec Rudník 14 domácností, z toho 13 želiarskych. V roku 1772 ju obývalo 73 rodín, v roku 1828 sa v obci nachádzalo 155 domov a žilo tu 1162 obyvateľov. Obyvatelia obce sa živili obchodovaním, mali právo kupovať a predávať nehnuteľnosti, vozili obilie a víno z juhu do Smolníka, rudu do mediarskych hút v Zlatej Idke, zásobovali hlinou hrnčiarov v Jasove a v Moldave, pracovali v hámroch a pálili uhlie. Po roku 1918 pracovali v poľnohospodárstve, baníctve a lesnom hospodárstve. V roku 1938 až 1945 bola obec pripojená k Maďarsku. V minulosti tu existovali tzv. Rudnícké kúpele a v súčasnosti je obec známa tiež ako pútnické miesto ku Sv.

Anne.

Šemša

Prvá zmienka o obci sa datuje okolo roku 1280. V roku 1322 až 1328 časť obce s kostolom kúpil spišský kastelán Tomáš, zakladateľ rodu Semseyovcov. Roku 1427 mala obec 12 port. V roku 1720 počet domácností poklesol na 4. Po tomto roku však začal stúpať. V roku 1772 už žilo v obci 29 rodín a v roku 1828 mala obec 80 domov, v ktorých žilo 546 obyvateľov. Počas éry kapitalizmu obyvatelia pracovali prevažne v poľnohospodárstve a v lesnom hospodárstve. Obec bola v rokoch 1938 až 1945 pripojená k Maďarsku. Niekoľko rokov po odpojení sa od Maďarov, v roku 1952 bolo v obci založené jednotné roľnícke družstvo. V súčasnosti časť obyvateľov pracuje v priemyselných podnikoch Košíc, predovšetkým v U.S.Steel Košice. Medzi miestne časti obce patria Pizondor, Šuňavka, Terasa, Majer, Palová hora. Výhodná poloha obce v blízkosti mesta Košice (necelých 15 km) a výhodné prostredie – je tu tichý a pokojný život vidieckeho

charakteru, zvyšuje v posledných rokoch atraktivitu obce a záujem o výstavbu rodinných domov v obci.

Štós

Prvé písomné zmienky pochádzajú z roku 1241. Táto písomná zmienka je o osídľovaní spustošenej krajiny nemeckými baníkmi, uhliarmi a drevorubačmi. Za nimi nasledovali roľníci a remeselníci, ktorí začali osídľovať a zúrodňovať Štósku dolinu a spracovávať bohaté ložiská železnej rudy a medi. Prvé drevené príbytky si tu ľudia stavali v horách pri štôľňach, šachtách a uhliarskych páleništách. V roku 1696 bol Štós povýšený na banické kráľovské mesto. Prvé záznamy v cechovej knihe o výrobe nožiarskych súčiastok pochádzajú z roku 1721. Nožiarska výroba sa začala najprv organizovať po domácky, postupne preniká na verejnosť a vrcholí vytvorením prvého štóskeho nožiarskeho cechu v roku 1723 s riadnymi cechovými právami, chrániacimi dobrú povesť a kvalitu štóskych nožiarskych výrobkov. Roku 1827 založili obyvatelia obce prvú továreň na výrobu nožov, ktorej výrobky sa dostali na Balkán, do Malej Ázie a Turecka. Vďaka prastarej nožiarskej tradícii sa stal Štós začiatkom 19. storočia významnou priemyselnou obcou.

Vyšný Klátov

Leží na styku severozápadnej časti Košickej kotliny so Slovenským Rudohorím, v pramenitej oblasti Myslavského potoka. Obec sa vyvinula na rozhraní 13. až 14. storočia. Jej existenciu však potvrdzuje až listina z roku 1317. Táto listina je bezpečne doložená v roku 1332 až 1335. Od roku 1374 patrila obec mestu Košice. V roku 1382 mala 32 usadlostí a v roku 1397 dostali obyvatelia výsady košických hostí. V roku 1553 mala obec 6 port, v roku 1715 sa v obci nachádzalo 13 domácností a v roku 1762 Vyšný Klátov obývalo 43 rodín. V roku 1772 vyvíjala svoju činnosť baňa, železná huta a hámor. V roku 1828 mala 68 domov a 519 obyvateľov. Obyvatelia obce sa živili poľnohospodárstvom a prácou v lesoch, vyrábali poľnohospodárske náradie z dreva. Obec bola v rokoch 1938 až 1945 pripojená k Maďarsku. V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol z roku 1869.

Vyšný Medzev

Leží na juhovýchodných svahoch Slovenského Rudohoria v doline rieky Bodvy. Nepriamym dôkazom existencie Vyšného Medzeva je sťažnosť z roku 1272 na nadmerný výrub lesov v tejto lokalite. Existencia obce je bezpečne doložená v roku 1427, kedy patrila premonštrátom v Jasove a mala 28 port. Premonštrátom vyhovovalo osídlenie územia nemeckými osídlencami, lebo od roku 1290 mali od kráľa právo dolovať rudu, okrem striebra. Najstarší záznam o existencii školy je z roku 1430. Od roku 1628 sa vyvíjala ako zemepanské mestečko, ktorého obyvatelia sa zaoberali baníctvom, pálením uhlia, výrobou šindľov a poľnohospodárstvom. V roku 1630 odvieďla deviatok 1 a pol porty. Roku 1715 mala 4 domácnosti a v roku 1720 mala 25 domácností. V roku 1772 Vyšný Medzev obývalo 50 gazdov, 140 želiarov a 39 podželiarov. V roku 1828 sa v obci nachádzalo 220 domov a 1938 obyvateľov. Obyvatelia sa živili baníctvom, pracovali v lesoch, na pilách a v hámroch. Po 2. svetovej vojne odsunuli obyvatelov nemeckej národnosti. V roku 1960 sa spojil s obcou Nižný Medzev a vzniklo mesto Medzev. V miestnom referende v roku 1997 sa rozhodlo o osude Vyšného Medzeva,

ktorý sa opäť stal samostatným právnym subjektom a od roku 2000 existuje ako samostatná obec. V obci sa nachádza rímsko-katolícky barokovo-klasický kostol z roku 1773.

Zlatá Idka

Zlatá Idka vznikla v 14. storočí. Na tomto území boli nájdené rudy, lebo kráľ Ľudovít v roku 1349 udelil všetkým občanom Idy banské práva. Ida Baňu si držal dlhý čas pod svojím dohľadom panovník. V roku 1437 ju dal kráľ Žigmund s inými baňami do nájmu. Napokon v roku 1459, za panovania kráľa Mateja, získalo Zlatú Idku spolu s lesným majetkom mesto Košice. Celý pozemkový majetok v Zlatej Idke získal erár naspäť od mesta Košice v roku 1767. Zlatá Idka bola pôvodne v stredoveku kolonizovaná bezpochyby nemeckými baníkmi. Po úpadku stredovekého dolovania sa tu v 16. storočí nachádza už novšie nenemecké, národnostne zmiešané obyvateľstvo, zaoberajúce sa chovom poľnohospodárskych zvierat, najmä kôz a oviec. Koncom 17. storočia bola Zlatá Idka čisto slovenskou dedinou. V roku 1715 sa tu nachádzalo štyri a v roku 1720 päť poddanských usadlostí. Chotár obce Zlatá Idka patril z aspektu územno – správneho v starších časoch pod Abovsko-turniansku župu. V zmysle nového územno-správneho členenia územia Slovenska, prijatého v roku 1996, patrí predmetný kataster do okresu Košice – okolie a Košického kraja (Zdroj: kolektív autorov, *Encyklopédia miest a obcí Slovenska*, Lučenec: PS-LINE, 2005).

2.1.1.2 Územnosprávne členenie a základná charakteristika RZMO Rudohorie

Na základe zákona NR SR č. 221/1996 Zb. o územno-správnom usporiadaní SR sa Slovenská republika člení nasledovne:

Tabuľka č. 1

Jednotka	Počet	Územný celok
NUTS I	1	Slovensko
NUTS II	4	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko
NUTS III	8	kraje Slovenska
NUTS IV	79	okresy Slovenska
NUTS V	2 883	obce Slovenska

RZMO Rudohorie patrí v rámci NUTS II pod región Východné Slovensko, v rámci NUTS III pod Košický samosprávny kraj, v rámci NUTS IV pod okres Košice – okolie a zahŕňa 16 obcí.

RZMO Rudohorie je dobrovoľným, nezávislým a nepolitickým združením 16 obcí mikroregiónu Rudohorie, ktoré aktívne presadzujú zásady regionálnej politiky v rámci celého regiónu. Toto združenie je Právnickou osobou, vzniknutou na základe zákona 369/1990 Zb.

v znení neskorších predpisov dňa 2. novembra 1995. Založené bolo na dobu neurčitú. Sídлом RZMO bolo mesto Medzev, neskôr sa sídlo presunulo do obce Poproč.

Orgánmi RZMO Rudohorie sú: zhromaždenie združenia, predsedníctvo združenia a dozorná rada združenia.

Stanovy RZMO Rudohorie podrobne upravujú predmet činnosti a ciele združenia, členstvo v združení, práva a povinnosti členov združenia, orgány združenia a ich zloženie, hospodárenie s majetkom ako aj formy zániku združenia.

Charakteristické pre obce patriace do tohto združenia je, že boli pôvodne osídľované prevažne remeselníkmi, baníkmi, hutníkmi i poľnohospodármi z nemeckých krajov. Títo prví osadníci položili základ hámorníctva, ktoré bolo vo vtedajšej dobe známe aj za hranicami Rakúsko - Uhorska. V Šugovskej doline pracovalo v minulosti vyše sto vodných kováčskych hámrov, z nich sú niektoré po rekonštrukcii funkčné až do dnes a slúžia muzeálnym účelom.

Región má v súčasnosti prevažne poľnohospodársky charakter. Okrem toho plní aj funkciu rekreačne relaxačného zázemia pre krajské mesto Košice. Zaujímavými v tejto oblasti sú predovšetkým obce Bukovec, Jasov, Štós a Zlatá Idka. Celý región je bohatý na prírodné krásy, kultúrno-historické pamiatky a ľudové tradície. Medzi najhodnotnejšie pamiatky patrí Kláštorň komplex Premonštrátov z 12. storočia v Jasove. V Jasove sa nachádza aj jedna z najkrajších jaskýň na Slovensku, ktorá je Národnou prírodnou pamiatkou zapísanou aj v zozname UNESCO. Na severe regiónu dominuje okolitej krajine Kojšovská hoľa s obľúbeným lyžiarskym strediskom. Veľmi dobré podmienky na kúpanie, rekreáciu a oddych má rekreačná vodná nádrž Bukovec. Vyhľadávaným miestom pre liečbu chronických ochorení dýchacích ciest a pľúc sú prírodné liečebné kúpele Štós, ktoré svojimi jedinečnými klimatickými podmienkami vynikajú nielen v rámci Slovenska, ale i EÚ. Región plní pre Krajské mesto Košice zároveň aj funkciu zásobárne pitnej vody, a to prostredníctvom vodárenskej nádrže Bukovec a mesta Medzev a cez priame odbery z potokov – Čierna Moldava, Zlatná, Pivering a Porča (Zdroj: Okresy Košického kraja 2002, Štatistický úrad SR- Krajská správa v Košiciach).

Tabuľka č. 2

Základné kontaktné údaje obcí a mesta RZMO Rudohorie			
Obec/Mesto	Starosta	Adresa obecného úradu	Telefónne číslo
Baška	Ján Serbin	Baška 71 044 20 Malá Ida	055/ 6853 116
Bukovec	Ing. Juraj Petrov	Bukovec 83 044 20 Malá Ida	055/ 6853 232
Hodkovce	Mária Potočnáková	Hodkovce 2 044 21 Šemša	055/ 6970 187
Hýľov	Stanislav Bernát	Hýľov 21 044 12 Nižný Klátov	055/ 6967 194
Jasov	Gabriel Nagy	Hlavná 239 044 23 Jasov	055/ 4664 106
Malá Ida	Ján Buranovský	Hlavná 11 044 20 Malá Ida	055/ 6970 110
Medzev	JUDr. Valéria Flachbartová	Štóska 6 044 25 Medzev	055/ 4663 105
Nižný Klátov	Marta Štefanová	Hlavná 1 044 12 Nižný Klátov	055/ 7296 033

Nováčany	Ing. Ján Štrbík	Nováčany 144 044 21 Šemša	055/ 4664 324
Poproč	Ing. Iveta Komorová- Hil'ovská	Školská 2 044 24 Poproč	055/ 4664 416
Rudník	Vladimír Kišdučák	Rudník 205 044 22 Jasov	055/ 4664 203
Šemša	Jozef Lukáč	Šemša 173 044 21 Šemša	055/ 6970 190
Štós	Gabriel Müller	Štós 143 044 26 Štós	055/ 4667 237
Vyšný Klátov	Ondrej Jusko	Vyšný Klátov 044 12 Nižný Klátov	055/ 6967 121
Vyšný Medzev	Róbert Nálepka	Hrdinov SNP 152 044 25 Medzev	055/ 4898 271
Zlatá Idka	Ing. Stanislav Rusnák	Zlatá Idka 044 61 Zlatá Idka	055/ 4669 111

Tabuľka č. 3

Základné charakteristické údaje obcí a mesta RZMO Rudohorie		
Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Rozloha (v ha)
Baška	326	450
Bukovec	700	1082
Hodkovce	272	765
Hýľov	454	2388
Jasov	2813	3535
Malá Ida	1152	1020
Medzev	3794	3188
Nižný Klátov	654	596
Nováčany	657	1720
Poproč	2811	2640
Rudník	607	2300
Šemša	730	1716
Štós	765	3135
Vyšný Klátov	412	1784
Vyšný Medzev	545	3258
Zlatá Idka	345	1625
Spolu RZMO Rudohorie	17 037	31 202

Pri plánovaní rozvoja jednotlivých obcí ako aj regionálnych združení, sú dôležité niektoré dokumenty a plány, ktoré pomáhajú obciam v procese plánovania rozvojových politík i v procese realizácie konkrétnych opatrení a aktivít. Súčasný stav pripravenosti jednotlivých obcí je nasledovný:

Tabuľka č. 4

Prehľad dôležitých dokumentov a plánov k plánovaniu regionálneho rozvoja				
Obec/Mesto	Územný plán obce/mesta	PHSR obce/mesta	Krajinno-ekologický plán	ROEP
Baška	áno	áno	nie	áno
Bukovec	pripravuje sa	pripravuje sa	nie	áno
Hodkovce	áno	áno	nie	áno
Hýľov	áno	pripravuje sa	nie	áno
Jasov	nie	pripravuje sa	nie	nie
Malá Ida	áno	áno	nie	nie
Medzev	áno	áno	áno	áno
Nižný Klátov	áno	áno	nie	áno
Nováčany	áno	áno	nie	áno
Poproč	áno	áno	nie	nie
Rudník	pripravuje sa	áno	nie	áno
Šemša	áno	nie	nie	áno
Štós	áno	áno	nie	áno
Vyšný Klátov	áno	nie	nie	áno
Vyšný Medzev	áno	pripravuje sa	nie	áno
Zlatá Idka	áno	áno	nie	áno

2.1.1.3 Geografická poloha

RZMO Rudohorie sa s mestom Medzev a ďalšími 15 obcami, ktoré sú jeho súčasťou nachádza na území Košického samosprávneho kraja, ktorý sa svojou rozlohou 6752 km² považuje za štvrtý najväčší samosprávny kraj Slovenskej Republiky.

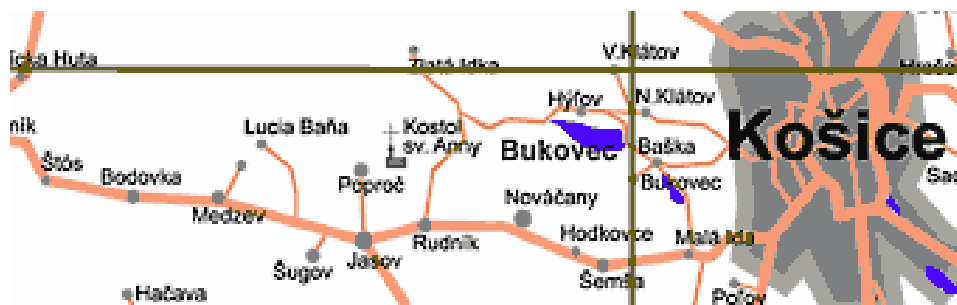
Tento kraj sa rozprestiera na juhovýchode SR a zaberá 13,8 % jej územia. Na juhu hraničí s Maďarskom, na východe s Ukrajinou, na severe s Prešovským a na západe s Banskobystrickým krajom. Na jeho území žije v súčasnosti takmer 768 tisíc obyvateľov, čo je sedmina celoslovenskej populácie. Na 1 km² tu žije priemerne 113,6 obyvateľov, jedná sa teda o hustejšie osídlený samosprávny kraj. Najhustejšie osídlené sú v rámci tohto kraja okresy ležiace na území mesta Košice. Podiel mestského obyvateľstva na celkovom počte predstavuje 56,5 %.

Z rozlohy 6 752 km² zaberá okres Košice – okolie 1533,4 km² a z toho tvorí rozloha RZMO Rudohorie 26 861 ha. Okres Košice – okolie je svojou rozlohou najväčším okresom kraja a počtom obyvateľov je druhým najväčším okresom kraja. Susedí s deviatimi okresmi Košického a Prešovského kraja a na juhu hraničí s Maďarskom. Rozprestiera sa v údoliach riek Hornád, Torysa a Bodva. Do jeho územia, ktoré sa rozkladá v Košickej kotline a na Moldavskej nížine, zasahuje zo severozápadu Slovenské Rudohorie s z juhozápadu chránená krajinná oblasť Slovenský kras. Východnú panorámu lemuje Slanské pohorie. Lesy pokrývajú 2/5 územia.

RZMO Rudohorie sa tiahne na západ od krajského mesta Košice, smerom na západ od obcí Malá Ida, Baška a Nižný Klátov cez Bukovec až po obec Štós. Na severe sú hraničnými obcami Vyšný Klátov, Zlatá Idka, Poproč, Jasov a Vyšný Medzev a na juhu je to mesto Medzev, a obce Jasov, Rudník, Nováčany, Hodkovce a Šemša. Tento región sa tiahne zo západnej časti Košickej kotliny, cez Jasovskú plošinu pozdĺž Slovenského Rudohoria.

Obrázok č. 1 – mapa RZMO Rudohorie

2.1.1.4 Klimatické podmienky

Skúmané územie sa nachádza v miernom pásme, pričom je na prechode z oblasti atlanticko–kontinentálnej do európsko-kontinentálnej, a je na prechode medzi prímorskou a pevninskou klímou. Oblasť obcí patriacich do RZMO zaraďujeme podľa klimatickej klasifikácie do mierne teplej oblasti s priemernými ročnými teplotami 5 °C až 8 °C a s ročnými zrážkami 600 až 800 mm.

Množstvo tepla, rozdelenie zrážok (počas dňa a roka), charakter pôdnej vlhky, prúdenie vzduchu a ďalšie ovplyvňuje pôdnu klímu, a tým aj základný charakter rastlinných a živočíšnych spoločenstiev.

Priemerná ročná teplota vzduchu za obdobie 1901–2000 je 8,6 °C, pričom v posledných rokoch badať mierne zvýšenie priemernej teploty, pri menšej zrážkovej činnosti a pri súčasnom nameraní väčšej sumy slnečného svitu za rok. Extrémne hodnoty teploty vzduchu kolíšu v rozmedzí +37 až – 30°C. V roku sa vyskytuje v priemere 10 tropických (nad 30°C), 55 letných (nad 25°C), 116 mrazových a 37 ľadových dní.

Čo sa týka vlhkosti vzduchu Košická kotlina s ročným priemerom relatívnej vlhkosti vzduchu 75% patrí k oblastiam s najnižšou hodnotou tejto charakteristiky v regióne. V roku sa v priemere vyskytuje 58 jasných a 126 zamračených dní, priemerné trvanie slnečného svitu je 2035 hodín do roka. Priemerný ročný úhrn atmosférických zrážok za obdobie 1901–2000 je 625 mm. Priemerný počet dní so zrážkami rovnými a viac ako 0,1 mm je 129 do roka. Priemerný ročný počet dní so snežením je 31 (Zdroj: Gemer – Malohont 1, Július Bolfík, 1990, Juraj Šlosárík a kol., Poproč).

2.1.1.5 Prírodné podmienky a pôda

Rozdiely v geologickej stavbe, klíme a vo vegetácii sa veľmi citlivo odrážajú v zložení pôdy. Najčastejšie sa vyskytujúci typ pôdy na území patriacich do RZMO Rudohorie sú hnedé lesné pôdy, hnedozeme a ilimerizované pôdy. V menšej miere sa na tomto území vyskytujú aj nivné pôdy, pre ktoré je charakteristické, že sa nachádzajú pri vodných tokoch.

Hnedá lesná pôda patrí do skupiny terestrických pôd, čo znamená, že do pôdotvorných procesov nezasahovala hladina podzemnej vody. Hnedá lesná pôda sa vyskytuje prevažne v zalesnených častiach územia, je kyslá nenasýtená, prevažne štrkovitá, menej kamenitá, hlinitá až ílovohlinitá. Hnedé lesné pôdy majú humusový horizont (A, H) vždy tenší ako spodný B, alebo horizont hnednutia V, ktorý postupne prechádza do materskej horniny. Humusový horizont je hnedastosivý až tmavosivý, hlboký 15 až 35 cm. Pod ním je žltastohnedý až hrdzavohnedý horizont (B,V). V hĺbkach od 35 do 120 cm plynule prechádza do substrátu (C,M), ktorý je obyčajne už skeletnejší. Pôdna reakcia je mierne až silne kyslá, sorpčný komplex mierne nasýtený až úplne nenasýtený, obsah humusu je od 1,60 do 3,92 % a je horšej kvality. Základným pôdotvorným procesom je zvetrávanie materských hornín. Primárne minerály sa postupne rozkladajú, pričom sa uvoľňujú hydráty Fe_2O_3 , ktoré sfarbiajú pôdny profil do hnedá a hrdzavohneda.

Hnedozem je trojfázová pôda, ktorá má vyvinutý aj iluviálny horizont B, kam presakujúca voda premiestnila časť ílových častíc. Hnedozem reprezentuje pôdny typ s profilom ABC a (H, I, P) na sprašiach a im podobných substrátoch. Má mocnejší humusový horizont (20 až 35 cm) sivohnedej až hnedosivej farby, drobnohrudkovitej štruktúry. Pod ním je hrdzavohnedý B (I) horizont výrazne polyedrickej až prizmatickej (hranolovitej) štruktúry, ktorý v hĺbke (40 – 70 až 100 cm) prechádza do horizontu C (P). Základným pôdotvorným procesom hnedozemí je ilimerizácia, to znamená posun koloidov bez ich chemickým zmien z horizontu A (H) do horizontu B (I), ktorý je obohatený o íl. Ilimerizácia u hnedozemí prebieha v špecifickej forme pri slabo kyslej až takmer neutrálnej reakcii. Materskou horninou hnedozemí sú prevažne spraše a iné sprašoidné uloženiny. Teploty hnedozemných území sa pohybujú medzi 8 - 9 °C. Zrážok je od 650 – 700 mm.

Illimerizovaná pôda sa vyskytuje najmä na sprašových hlinách a delúviách, na rovnejších plochách reliéfu tam kde je priemerná ročná teplota vzduchu 7 – 8 °C a zrážok okolo 700 – 750 mm. Tento typ pôdy je trojfázový (ABC). V porovnaní s hnedozemami, je to hlboká pôda s hrubým iluviálnym horizontom (B), kam voda presakujúca z horizontu A posunula chemicky nerozrušené ílové častice a zlúčeniny železa a hliníka. Zaílnatenie B horizontu robí illimerizovanú pôdu prevažne málo priepustnou. Z tohto dôvodu býva na vlhších miestach, najmä na plošinách a v zníženinách, illimerizovaná pôda oglejená. A (H) horizont je hlboký (30 až 50cm) a prechádza do hrdzavohnedého iluviálneho horizontu (B,I), v hornej časti s polyedrickou, v dolnej s prizmatickou štruktúrou, ktorá siaha do hĺbky 100 až 150 cm. Ilimerizácia prebieha pod dubohrabinami až bučínami najmä v najvlhkejších častiach kotlín. Sú to pôdy ťažšie, ktoré obsahujú okolo 2 % humusu. Reakcia pôdy je najčastejšie kyslá a sorpčný komplex mierne nenasýtený až mierne nasýtený. Ak ich neodlesnili, porastajú ich dubohrabinami.

Illimerizovaná hnedozemná pôda patrí do skupiny terestrických pôd, čo znamená, že do pôdotvorných procesov nezasahovala hladina podzemnej vody. Kde viac prší a na plochých chrbtoch pahorkatín sa vyskytuje subtyp illimerizovanej hnedozeme, na ílovitejších substrátoch a v zníženinách, odkiaľ voda zle odteká, aj oglejená.

Nivná pôda sa vyvíja väčšinou po obidvoch stranách vodného toku. Pri ich vývoji sa uplatňuje akumulácia humusu rušená súčasnými alebo dávnejšími záplavami. Nivné pôdy majú veľmi nevyrovnané vlastnosti, čo je podmienené nielen chemickou a zrnitosťou rôznorodosťou sedimentovaného materiálu - pôdotvorných substrátov, ale aj reliéfom

podmieňujúcim hydrologický režim podzemných a povodňových vôd. Charakteristické je veľké kolísanie hladiny podzemnej vody, a to v súlade s hydrologickým režimom rieky. Pri nerušených podmienkach vývoja sa nívne pôdy začínajú premieňať na neterestrické pôdy (Zdroj: Gemer – Malohont 1, Július Bolfík, 1990).

Tabuľka č. 5

Rozdelenie pôdy podľa využitia			
Obec/Mesto	Celková výmera pôdy v ha	Pol'nohospodárska pôda v %	Nepol'nohospodárska pôda v %
Baška	450, 2	39,4	60,6
Bukovec	1 085, 2	25,7	74,3
Hodkovce	758,3	54,8	45,2
Hýľov	2 386,1	19,8	80,2
Jasov	3 541,9	25,4	74,6
Malá Ida	1 019,5	38,2	61,8
Medzev	2 108	23, 2	76,8
Nižný Klátov	594	63, 4	36,6
Nováčany	1 734,5	42,9	57,1
Poproč	2 640,8	23,8	76,2
Rudník	2 300,5	43,6	56,4
Šemša	1 717,4	38,9	61,1
Štós	3 135,6	8,8	91,2
Vyšný Klátov	1 784, 1	21,1	78,9
Vyšný Medzev	2 200	5,0	95
Zlatá Idka	1 625, 3	9,0	91,0
RZMO Rudohorie	29 081,40	—	—

Podľa charakteru poľnohospodárskej pôdy nachádzajúcej sa na území RZMO Rudohorie je najčastejšie sa vyskytujúci typ pôdy orná pôda a trvalé trávne porasty. Podľa počtu hektárov sa najmenej v tejto oblasti vyskytujú ovocné sady, pričom vinice sa takmer vôbec nevyskytujú na výnimku obce Jasov.

Tabuľka č. 6

Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy					
Obec/Mesto	orná pôda v ha	vinice v ha	záhrady v ha	ovocné sady v ha	trvalé trávne porasty v ha
Baška	93,8	0,0	29,1	0,0	54,6
Bukovec	147	0,0	28,9	0,0	102,9
Hodkovce	385,1	0,0	9,5	0,0	20,9
Hýľov	248,7	0,0	27,1	0,0	196,8
Jasov	545,6	0,1	34,6	15,1	304,8
Malá Ida	346	0,0	19,7	1,2	22,8
Mezdzev	453,4	0,0	79,4	18,7	942,4
Nižný Klátov	245,5	0,0	43,0	0,0	87,9
Nováčany	450,8	0,0	14,8	0,0	278,8
Poproč	407,4	0,0	68,8	8,3	143,0
Rudník	655,8	0,0	21,3	0,3	326,1
Šemša	494,2	0,0	23,5	2,6	148,3
Štós	0,1	0,0	12,9	1,1	263,0
Vyšný Klátov	145,2	0,0	17,3	0,0	214,5
Vyšný Medzev	12	0,0	34,31	0,0	116,52
Zlatá Idka	24,2	0,0	25,2	0,0	97,2
RZMO Rudohorie	4 654,8	0,1	489,41	47,3	3 320,52

2.1.1.6 Lesy

V RZMO Rudohorie sa nachádzajú v prevažnej miere lesy vo vlastníctve urbariátu a štátnych lesov. Svoj podiel na lesoch majú aj obce, či mesto a v piatich obciach aj cirkev. Podľa druhového zloženia lesov, na území obcí patriacich do RZMO Rudohorie prevládajú bukové lesy a dubové lesy. Vyskytujú sa aj jedľové lesy, bukové lesy s prímiesou jedle, zmiešaný jedľový les s prímiesou hraba, jedľový les s prímiesou smreka.

Prirodzené lesné porasty sú tvorené pôvodnými drevinami – hrab obyčajný, buk lesný, dub letný, jaseň mannový, breza bradavičnatá, topol čierny, smrek obyčajný, jedľa biela, smrekovec opadavý, borovica lesná. Vo východnej časti katastrálneho územia sú dominantné solitéry dubov, bukov a lípy. Niektoré časti obcí, zväčša pahorkatiny sú odlesnené.

Tabuľka č. 7

Rozdelenie lesov podľa vlastníckych vzťahov a ich výmera		
Obec/mesto	Správa lesov	Lesné pozemky v ha
Baška	Urbariát	251,2
Bukovec	Urbariát Štátne lesy	638,4
Hodkovce	Urbariát Lesné družstvo Štátne lesy	282,4
Hýľov	Urbariát Obecné lesy Štátne lesy	1 721,3
Jasov	Obecné lesy Cirkevné lesy - Premonštráti	2 412
Malá Ida	Štátne lesy Cirkevné lesy	526,6
Medzev	Mestské lesy – Mestský podnik lesov	4 620,8
Nižný Klátov	Urbariát	158
Nováčany	Urbariát Obecné lesy Štátne lesy Cirkevné lesy	920,6
Poproč	Urbariát Štátne lesy Cirkevné lesy - Premonštráti	1 865,5
Rudník	Urbariát Štátne lesy Cirkevné lesy - Premonštráti	1 194,1
Šemša	Urbariát Štátne lesy	945,7
Štós	Obecné lesy	2 751,1
Vyšný Klátov	Pozemkové spoločenstvo Mestské lesy Štátne lesy	1 369,2
Vyšný Medzev	Obecný podnik lesov	2426
Zlatá Idka	Urbariát Štátne lesy	1 432,1
RZMO Rudohorie	-	23 515

2.1.1.7 Fauna a flóra

V pomerne rozsiahlom lesnom ekosystéme upútajú hniezda mravca hôrneho a z chránených druhov hmyzu fúzač alpský, roháč veľký a nosorožtek obyčajný. Obojživelníky sú zastúpené salamandrou škvrnitou a mlokmi. Na vlhkých miestach a pri

vodných tokoch sa vyskytuje rosníčka zelená, ropucha bradavičnatá a skokan zelený. Plazy sú zastúpené užovkou obojkovou, vretenicou severnou a slepúchom lámavým. Z vtákov sa vyskytuje chránený bocian čierny, sojka škriekavá, kukučka jarabá, dudok chochlatý, myšiak lesný, výr skalný a kuvik obyčajný. Z cicavcov líška hrdzavá, veverica stromová, srnec lesný, jeleň lesný a diviak lesný.

V lúčnom ekosystéme sa vyskytujú ulitníky, ako slimák pásikavý a slimák záhradný. Z hmyzu je zastúpená kobylka zelená, májka fialová, vidlochvost feniklový, pestroň vlkocový a hrčiarka šípová. Na skalnatých stráňach je bežná jašterica krátkohlavá. V poľných kultúrach žije bažant poľovný, jarabica poľná a prepelica poľná. Z cicavcov sa vyskytuje krt podzemný, králik divý, chrček poľný, zajac poľný a jež (Zdroj: Juraj Šlosárík a kol., Poproč)

Územie Slovenského krasu je bohaté na výskyt bezstavovcov, napríklad žije tu viac ako 130 druhov mäkkýšov, 1500 druhov chrobákov, 1022 druhov motýľov. Z vtákov sa tu vyskytuje napríklad sokol rároh, včelár obyčajný, hadiar krátkoprstý, orol krikl'avý, sova dlhochvostá a skaliar pestrý. Z plazov sú to jašterica múrová, jašterica zelená, užovka stromová, užovka hladká a iné.

Na vlhkých miestach lesného ekosystému sú bežne zastúpené bylinné druhy, ako: deväťsil biely, slezinovka striedavolistá, záružlie močiarné, žerušnica horká, sitina, nezábudka, túžobník brestový, škripina lesná, čerkáč peniažtekový, ľuľok sladkohorký, mäta dlholistá, iskerník plazivý, netýkavka žliazkatá.

V dubovo-hrabových lesoch je rozšírená konvalinka voňavá, kokorík mnohokvetý, tŕňovka dvojlistá. Sezónne vyhľadávané sú plody brusnice čučoriedkovej.

Na lúkach a pasienkoch sa vyskytuje iskerník prudký, kostrava lúčna, psiarka lúčna, reznáčka laločnatá, psinček tenučký, skorocel kopijovitý, zádušník brečtanovitý, dúška, alchemilka a šalvia lúčna.

Z krovín je zastúpený hloh, ruža šípová, slivka trnková a zob vtáči.

V Štôse sa nachádza najčistejší vzduch, v strednej Európe, ktorý sa využíva na klimatické účinky kúpeľov. Práve na tomto mieste sa nachádza zmiešaný les, jedľový les s prímесou hraba a bukový les.

Rastie tu endemit - rumenica turnianska, a druhy ako kandík psí, klinček včasný peristý, áron alpský štíhly, sa v rámci flóry Slovenska vyskytujú len na území Slovenského krasu (zdroj: Encyklopédia miest a obcí Slovenska; Juraj Šlosárík a kol., Poproč).

2.1.1.8 Geológia a nerastné bohatstvo

Územie obcí, ktoré patria do RZMO Rudohorie patrí k alpsko-himalájskej sústave, k podsústave Karpaty, k provincii Západné Karpaty a k subprovincii Vnútorne Západné Karpaty. Slovenské Rudohorie je po geologickej stránke najstarším jadrom Západných Karpát. Je zložené prevažne z kryštalicích bridlíc. Patrí k dvom tektonickým jednotkám – granitnej a gemeridnej.

Volovské vrchy zasahujú na územie obcí Štós, Medzev, Jasov, Rudník a Poproč. Sú budované paleozoickými horninami, ktorými sú fylitizované zlepence, pieskovce a fylity so šošovkovitými vápencami, devónskymi fylitmi a kvarcitmi. Ďalšie horniny, ktoré budujú Volovské vrchy sú staršie paleozoické horniny, ako fylity, pieskovce a kvarlity. Najvyšším vrchom Volovských vrchov je Kojšovská hoľa vysoká 1246 m. n. m. nachádzajúca sa na severovýchode Volovských vrchov. (Zdroj: Juraj Šlosár a kol., Poproč)

Územie obcí patriace do RZMO Rudohorie je charakteristické výskytom rúd, vápencov, porfyroidov, fylitov a granitov, pochádzajúcich z obdobia prvohôr, druhohôr i treťohôr geologického vývoja, ktoré nachádzali už v minulosti svoje uplatnenie v ťažbe i spracovaní týchto surovín.

Slovenský kras, ktorý zasahuje obce nachádzajúce sa v RZMO Rudohorie je súčasťou orografického celku Slovenského Rudohoria. Na juhu je ohraničený štátnou hranicou s Maďarskom, na východe hraničí s Košickou kotlinou. Zo severu a západu je obmedzený nekrasovým reliéfom paleozoických hornín Volovských vrchov a Revúckej vrchoviny.

Oblasť na pahorkatine medzi Myslavským potokom a potokom Ida, v ktorej sa nachádza aj obec Baška tvoria **prvohorné horniny**. Oblasť juhovýchodnej časti Volovských vrchov severozápadnej časti Košickej kotliny, kde ležia Hodkovce pochádza z **tret'ohorných usadenín**. Nachádza sa tu **najkvalitnejší íl** (kaolín) na výrobu tehál a keramiky. Na území obcí Bukovec a Hýľov sa v minulosti ťažilo **striebro**. Na území obce Jasov bol v minulosti zaznamenaný výskyt **železa a drahých kovov**. Oblasť Severnej časti Slovenského Rudohoria, kde leží obec Nižný Klátov tvoria **prvohorné porfyroidy, diority a druhohorné vápence**. Južná časť obce Nováčany sa nachádza v pahorkatine na **tret'ohorných usadeninách** a severná časť vo vrchovine a nižšej hornatine z **prvohorných fylitov, porfyroidov a granitov**. V oblasti juhovýchodnej časti Slovenského Rudohoria, kde sa nachádza obec Poproč tvoria **fylity**, miestami s **kryštálickými vápencami**. Obec Rudník leží v severnej časti na vrchovine tvorenej z **fylitov a granitov**. V obci Šemša sa nachádzajú **tret'ohorné usadeniny**. Juhovýchodné svahy Slovenského Rudohoria v doline rieky Bodva, kde sa nachádza Vyšný Medzev je povrch chotára tvorený **fylitmi a vápencami**. Povrch chotára obce Zlatá Idka je tvorený **porfyroidmi a fylitmi** (Zdroj: *Encyklopédia miest a obcí Slovenska, 2005 ; Gemer – Malohont 1, Július Bolfík, 1990*).

V rámci územia patriaceho do RZMO Rudohorie sa vyskytujú nerasty nachádzajúce sa v chránených ložiskových územiach (CHLÚ), ktoré sú zároveň aj predmetom spracovania nasledujúcich organizácií.

Tabuľka č. 8

Nerasty, ťažené v súčasnosti na území obcí RZMO Rudohorie		
Názov CHLÚ	Nerast	Organizácia
Hodkovce	kobaltovo-niklové rudy	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava
Hodkovce	keramické íly	Maseva, spol. s r.o. Košice
Nováčany	kaolín	Maseva, spol. s r.o. Košice
Rudník	kaolín (kaolinické piesky)	Kerko, a.s. Košice, Maseva, spol. s.r.o. Košice
Rudník	živce	Maseva, spol. s r.o. Košice
Vyšný Klátov	amfibolit	Poľnohospodárske Družstvo Klátov, Nižný Klátov
Zlatá Idka	turmalín	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava

(Zdroj: www.hbu.sk/dokumenty/chranene_loziskove_uzemia/www.obu-kosice-chranene-loziskove-uzemia.xls, 23. 7. 2007)

2.1.1.9 Odpadové hospodárstvo

Takmer všetky obce nachádzajúce sa na území RZMO Rudohorie separujú odpad, na rôzne zložky. Obec Jasov zatiaľ odpad neseparuje, ale v budúcnosti má separovanie odpadu v pláne. V Jasove sa nachádza skládka komunálneho odpadu s regionálnym významom. Zvoz odpadov je zabezpečovaný dodávateľsky miestnymi súkromnými spoločnosťami. Vo väčšine prípadov sa separujú predovšetkým plasty, sklo a papier, pričom obce organizujú prevažne 1 krát za polrok zber elektro-odpadu, akumulátorov a pneumatík. Mesto Medzev vykonáva 1 krát za kvartál zber pneumatík, elektro-odpadu a akumulátorov.

Niektoré obce už majú zriadené verejné kompostoviská, v iných obciach majú kompostoviská jednotliví obyvatelia a obce sa na prípravu verejných kompostovísk chystajú v blízkej budúcnosti.

Tabuľka č. 9

Triedenie odpadu v RZMO Rudohorie	
Obec/Mesto	Triedené zložky odpadu
Baška	Plasty, sklo, papier
Bukovec	Plasty, sklo
Hodkovce	Plasty, sklo, papier
Hýľov	Sklo, plasty
Jasov	v príprave
Malá Ida	Sklo, plasty
Medzev	Sklo, plasty, papier
Nižný Klátov	Sklo, plasty
Nováčany	Sklo, plasty, papier
Poproč	Sklo, plasty, papier, tetra-pak
Rudník	Sklo, plasty
Šemša	Sklo, plasty, papier
Štós	Sklo, plasty, papier
Vyšný Klátov	Sklo, plasty, papier
Vyšný Medzev	Plasty, sklo, papier
Zlatá Idka	Plasty, sklo

2.1.1.10 Voda

Územie obcí patriacich do RZMO Rudohorie patria pod správu Slovenského vodohospodárskeho podniku v Košiciach. Pod správu tohto podniku patria nasledovné vodné toky, ktoré sa nachádzajú na katastrálnom území obcí združenia Rudohorie.

Tabuľka č. 10

Prehľad potokov a rozlohy vodných plôch v rámci RZMO Rudohorie		
Obec/Mesto	Názov potoka	Vodná plocha v ha
Baška	Myslavský potok	1,5
Bukovec	Ida a bezmenný prítok Idy (Bukovec)	71
Hodkovce	Hodkovský potok, Slaný potok, bezmenný ľavostranný prítok Slaného potoka	5,9
Hýľov	Ida, Hlboký potok, Horský potok a ich prítoky	99,4
Jasov	Bodva, Olšava, Zadný potok, Zábava	26,1
Malá Ida	Ida a Idiansky potok	17,3
Medzev	Zlatná, Piverský potok, Ovčinský potok a ich prítoky, Bodva	50,2
Nižný Klátov	Myslavský potok, Vyšnoklátovský potok, Nižnoklátovský potok	5,3
Nováčany	Nováčanský potok, Slaný potok, Kobylský potok s ich prítokmi, Zlatín	8,6
Poproč	Olšava, Zadný potok, Hájny potok a ich prítoky	15,7
Rudník	Čečejevský potok, Stavenec, Zlatín a ich prítoky	24,7
Šemša	Šemšiansky potok, Vydumanec s prítokmi	9,1
Štós	Bodva, Porča s prítokmi	2,5
Vyšný Klátov	Myslavský potok, Vyšnoklátovský potok, bukovský potok a prítoky	7,8
Vyšný Medzev	Potok Borzov, Hummel, Zlatná	2
Zlatá Idka	Ida, Idčiansky potok, Rieka a ich prítoky	7,7
Spolu RZMO Rudohorie	–	354,8

V Jasove sa nachádzajú Jasovské rybníky, ktoré stoja za pozornosť pre návštevníkov obce.

Na tomto území sa nachádzajú aj ďalšie vodné toky, ktoré nie sú v správe vodohospodárskeho podniku Košice.

Umelé vodné nádrže

Mnohé z umelých vodných nádrží dodnes postupne zanikli. Po oslobodení vzniklo viacero významnejších nádrží s funkciou energetickou, vodohospodárskou – na regulovanie odtoku, zachytávanie prívalových vôd, na zavlažovanie, na účely zásobovania úžitkovou i pitnou vodou. Rozšírilo sa využívanie nádrží na rekreačné účely.

Na území obcí RZMO Rudohorie sa nachádzajú tieto **vodné nádrže**:

Vodná nádrž Bukovec sa nachádza na toku Ida nad obcou Bukovec. Kamenitá hrádza je vybudovaná v dĺžke 37,675 riečnych kilometrov. Celkový objem nádrže je 21,76 mil.m³, maximálna retenčná hladina 417,75 m n. m. a zatopená plocha 1017 tis.m².

Vodná nádrž Pod Bukovcom sa nachádza na potoku Ida, medzi obcami Bukovec a Malá Ida. Celkový objem nádrže je 2,19 mil.m³. Táto vodná nádrž nie je v správe SVP, š.p.

Malá vodná nádrž Šemša - je to účelová vodná nádrž určená pre závlahy (v poslednom období sa však nevyužíva) postavená na Šemšianskom potoku v dĺžke 6,150 riečnych kilometrov. Objem nádrže je 21.500 m³, nádrž je prietočná má aj retenčný objem. Hrádza nádrže je zemná s návodným opevnením dlažobným kameňom.

Stav všetkých vybudovaných úprav v povodí Bodvy možno po technickej stránke v zásade (až na drobné prevádzkové problémy) hodnotiť ako dobrý a upravené úseky ako prevádzkyschopné. Pri prechode veľkých vôd sa síce vyskytujú drobné poruchy brehových opevnení, ale tieto bývajú v rámci údržby a opráv odstránené. Z hľadiska kapacitného však väčšina úprav (hlavne vybudovaných v rámci úprav Moldavskej nížiny) v súčasnosti už nedosahuje projektované parametre, nepreviedie návrhové prietoky a tým ani nezabezpečuje adekvátnu ochranu.

Medzi stavby zaradené v Podnikovom rozvojom programe investícií na najbližšie plánovacie obdobie patria tieto:

Jasov – Rómska osada – úprava Bodvy v riečnych kilometroch 28,0-29,8

Medzev – úprava Bodvy pri ČOV

Nižný Klatov – úprava Nižnoklatovského potoka

Nižný Klatov – úprava Myslavského potoka

Navrhované vodné nádrže

Plánovaná vodná nádrž Medzev na toku Bodva je zaradená v kategórii „C“ s predpokladaným začiatkom výstavby po 25 rokoch. Celkový objem nádrže je 18,5 mil.m³, maximálna hladina 384,0 m n. m. a zatopená plocha 1,12 km².

(Zdroj: informácie poskytnuté Slovenským vodohospodárskym podnikom v Košiciach)

Podzemné vody

Všetku vodu, ktorá sa vyskytuje pod zemským povrchom v tekutom, pevnom alebo plynnom stave označujeme pojmom podpovrchová. Výskyt a obeh podzemnej vody, ako aj jej chemické zloženie závisia predovšetkým od prostredia, v ktorom sa nachádza, to znamená od jednotlivých hornín a nespevnených uloženín.

Slovenské Rudohorie predstavuje typ stredohorskej krajiny, vyznačujúce sa veľkým nedostatkom podzemných vôd. Slovenské Rudohorie predstavuje typ stredohorskej krajiny s puklinovými vodami. Dopĺňovanie zásob podzemných vôd sa deje výlučne z atmosférických zrážok. Odvodňovanie podzemných vôd sa uskutočňuje hlavne prameňmi puklinovými a druhotne pórovými, aj prítokom do povrchových tokov, ale i umele budovanými banskými dielami. Práve na mieste starých banských štôlní sú časté vývery väčšieho množstva podzemných vôd - (obec Poproč). V stredohorskej krajine slovenského Rudohoria sa rozlišujú dva hydrografické stupne podzemných vôd:

- podzemné vody vrchovín a hornatín
- podzemné vody pahorkatín do 500 m.n.m.

Podzemné vody vrchovín

Územie vrchovín a hornatín klimaticky spadá do pásma so stálou zimou, ktorá významne vplýva na režim výdatnosti prameňov. Jarné maximum nastáva obyčajne v apríli až v máji, v niektorých prípadoch sa posúva na začiatok letných mesiacov. Minimálne stavy sa vyskytujú v zimných mesiacoch – vplyvom trvajúcej zimy sa dopĺňovanie zásob prejavuje významným zmenšením výdatnosti prameňov, respektíve pramene s plytkým obehom aj vysychajú.

Podzemné vody pahorkatín do 500 m. n. m.

Pahorkatiny klimaticky patria do pásma, ktoré sa vyznačujú nestálosťou zím, častým rozmrazaním povrchu, čo umožňuje neprerušené dopĺňanie zásob podzemných vôd v priebehu celého roka. Režim podzemných vôd vyjadrený časovým minimom – október až november, a maximom od konca marca do polovice apríla. Letné a jesenné zrážky sa prejavujú zvýšeným množstvom vôd (Zdroj: Gemer – Malohont 1, Július Bolfík, 1990.)

2.1.1.10 Chránené oblasti

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Ochranu prírody a krajiny uskutočňuje RZMO Rudohorie v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Podľa tohto zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním. Poškodením a ničením a starať sa o jej zložky (ide o všeobecnú ochranu prírody a krajiny) Osobitná ochrana sa realizuje územnou ochranou vo vymedzenom území, druhovou ochranou rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín a ochranou drevín. Do tohto zákona boli zapracované aj dve dôležité právne normy EÚ, ktoré tvoria dokument NATURA 2000. Po vstupe do Európskej únie sa Slovenská republika musí riadiť európskym systémom ochrany prírody.

Kataster území 13 obcí a mesta Medzev Regionálneho združenia miest a obcí Rudohorie patrí do územnej pôsobnosti Štátnej ochrany prírody Správy NP Slovenský Kras.

Samotné územie a **ochranné pásmo Slovenského krasu** zasahuje do katastrov obce **Jasov** a mesta **Medzev**. V katastri obce **Jasov** leží **Národná Prírodná Rezervácia Jasovské dubiny**.

Chránené vtáčie územie Volovské vrchy zasahuje do katastrov obcí: **Bukovec, Hodkovce, Hýľov, Jasov, Malá Ida, Medzev, Nováčany, Poproč Rudník, Šemša, Vyšný Klátov, Vyšný Medzev, Zlatá Idka**.

Chránené vtáčie územie Slovenský kras zasahuje do katastrov obcí: **Jasov** a **Medzev** (Zdroj: informácie od Správy NP Slovenský kras, 23. 7. 2007).

2.1.1.11 Hluk

Hlukové zaťaženie prostredia je dnes fenoménom, ktorý je sprievodným javom mnohých aktivít človeka. Hluk je veľmi vážnym a stále podceňovaným rizikom pre zdravie veľkého počtu ľudí. Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava. V životnom prostredí príčinou nárastu hladín hluku je neustály nárast intenzity dopravy, zlý technický stav motorových vozidiel a nekvalitný povrch komunikácií.

V obciach RZMO Rudohorie tento fenomén však nie je výrazne badateľný.

2.1.2 Ľudské zdroje

2.1.2.1 obyvateľstvo

K 31. 12. 2005 žilo v RZMO Rudohorie 17 157 obyvateľov čo predstavuje 15,45 % z počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. 18,29 % občanov v poproduktívnom veku a 19,7 % detí do veku 15 rokov. Celková rozloha katastrálneho územia RZMO Rudohorie je 352,37 km² a priemerná hustota osídlenia predstavovala 48,69 obyvateľov/ km².

Tabuľka č. 11

Demografické ukazovatele za rok 2005				
Územie	Počet obyvateľov	%	Rozloha (km ²)	Hustota obyvateľstva (obyvatelia/km ²)
Slovenská republika	5 389 180	-	49 034	109,9
Košický samosprávny kraj	771 947	-	6 752	114,3
Okres Košice – okolie	110 997	100%	1 533,4	72,3
Z toho RZMO Rudohorie	17 157	15,45	352,37	48,69

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR

Údaje k: obec k 31. 12. 2005, kraj a okres k 31.12.2005

Demografické správanie sa obyvateľstva v RZMO Rudohorie zodpovedá typickému vývoju v obciach Slovenskej republiky. Od roku 1998 je k dispozícii prehľad o demografickom vývoji v obciach RZMO. Počet obyvateľov mal v sledovanom období stúpajúcu tendenciu, pričom najvyšší počet obyvateľov zaznamenávame v roku 2005 a najnižší v roku 1996. Prirodzený úbytok preukazuje kolísavé hodnoty.

Celkový prírastok v RZMO Rudohorie zaznamenal výrazný nárast v roku 2001 v závislosti od migračných prírastkov a prirodzených prírastkov resp. úbytkov v jednotlivých rokoch.

Počet obyvateľov v produktívnom veku mal stúpajúcu tendenciu. Rok 2005 je príznačný najvyšším počtom obyvateľov v produktívnom veku v sledovanom období.

Demografický vývoj v RZMO Rudohorie od roku 1996, zaznamenáva stabilné hodnoty počtu novonarodených detí čo sa odzrkadľuje v stabilných hodnotách počtu detí do veku 15 rokov. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku zaznamenáva nárast hodnoty.

Tabuľka č. 12

Demografické ukazovatele za posledných 10 rokov									
Ukazovateľ	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Počet obyvateľov k 31.12.	16096	16162	16300	16430	16635	16741	16942	16999	17157
Celkový prírastok/úbytok	30	7	93	99	157	30	99	83	113
Prirodzený prírastok/úbytok	21	7	17	11	28	20	45	27	47

Živonarodení	206	206	215	206	206	213	241	214	235
Zomrelí	185	199	198	195	178	193	196	187	188
Migračný prírastok/úbytok	55	59	121	119	147	86	156	30	111
Predproduktívni (0-14 rokov)	-	-	-	-	-	-	3391	3395	3381
Produktívni (15-60m/54ž)	-	-	-	-	-	-	10451	10502	10637
Poproduktívni (61m/55ž+)	-	-	-	-	-	-	3100	3102	3139
Index starnutia	-	-	-	-	-	-	91,41	91,36	92,84
Index vitality	-	-	-	-	-	-	109,38	109,44	107,7

Zdroj: Krajská správa štatistického úradu v Košiciach

Údaje k: 31. 12. 2005

Pozn: Index starnutia je pomer poproduktívnej zložky k predproduktívnej zložke

Index vitality je pomer predproduktívnej zložky k poproduktívnej zložke.

Príloha č. 1 demografické ukazovatele za jednotlivé obce patriace do RZMO Rudohorie

2.1.2.2 Národnostná štruktúra a náboženská štruktúra

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 a údajov, ktoré poskytli obce RZMO Rudohorie bolo národnostné a náboženské zloženie trvale žijúcich obyvateľov k 31. 12. 2001 nasledovné:

Tabuľka č. 13

Národnostná štruktúra			
Národnosť	Počet obyvateľov	%	Spolky, aktivity
Slovenská	14 486	87,8	
Česká	50	0,3	Český spolok na Slovensku
Rómska	391	2,37	Nadácia – Dobrá rómska víla KESAJ
Maďarská	483	2,93	Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku
Poľská	5	0,03	Spolok Poliakov a ich priateľov na Slovensku
Ukrajinská	16	0,1	
Ruská	6	0,04	
Nemecká	637	3,86	Karpatskonemecký spolok na Slovensku
Rusínska	15	0,09	Rusínska obroda
Chorvátska	-	-	
Srbská	-	-	
Židovská	1	0,01	
Ostatné, nezistené	409	2,48	
Celkom	16 499	100,0 %	-

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR,

Údaje k: 31. 12. 2001

Národnostné menšiny sú síce v RZMO Rudohorie zastúpené v hojnom množstve, ale iba v menšom počte (12,21%). Najväčšou menšinou, ktorá je v RZMO Rudohorie zastúpená je nemecká menšina, ktorá tvorí 3,86% z celkového počtu obyvateľov RZMO. V obciach

jednoznačne prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti. Rómska menšina tvorí 2,37% z počtu obyvateľov RZMO Rudohorie.

V oblasti náboženského vyznania sa veľká väčšina obyvateľstva hlási ku rímsko-katolíckej cirkvi, ktorá je zastúpená takmer 82 %. V každej obci sa nachádza aspoň jeden rímsko-katolícky kostol. Známy je kláštor Jána Krstiteľa patriaci Premonštrátom, ktorý bol založený už v 2. polovici 12. storočia a nachádza sa v Jasove.

Takmer 10 % obyvateľov je bez náboženského vyznania, takmer 2 % obyvateľov sa hlási ku gréckokatolíckej cirkvi, necelé 2 % sú rozdelené medzi ostatné cirkvi uvedené v tabuľke a u viac ako u 4 % obyvateľov nebola náboženská príslušnosť zistená.

Tabuľka č. 14

Náboženská štruktúra		
Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%
Rímsko-katolícka cirkev	13 500	81,82
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	144	0,87
Gréckokatolícka cirkev	314	1,9
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	51	0,31
Kresťanské zbory	11	0,07
Evanjelická cirkev metodistická	12	0,07
Cirkev adventistov siedmeho dňa	46	0,28
Právoslávna cirkev	34	0,21
Apoštolská cirkev	17	0,1
Reformovaná kresťanská cirkev	97	0,59
Starokatolícka cirkev	1	0,01
Cirkev československá husitská	3	0,02
Bratská jednota baptistov	2	0,01
Židovské náboženské obce	2	0,01
Cirkev bratská	-	-
Ostatné	3	0,02
Bez vyznania	1 529	9,27
Nezistená	733	4,44
Celkom	16 499	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR,
Údaje k: 31. 12. 2001

Príloha č.2 Národnostná a náboženská štruktúra za jednotlivé obce patriace do RZMO Rudohorie

2.1.2.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 bola vzdelanostná a kvalifikačná úroveň obyvateľov RZMO Rudohorie nasledovná:

Tabuľka č. 15

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	% z obyv.
Základné vzdelanie	1 527	2 561	4 088	24,78
Stredné vzdelanie	4 154	3 363	7 517	45,56
Vysokoškolské vzdelanie	375	322	697	4,22
Ostatní bez udania školského vzdelania	119	116	235	1,42
Ostatní bez školského vzdelania	213	104	317	1,92
Deti do 16 rokov	1 880	1 765	3 645	22,09
Spolu obyvatelia	8 268	8 231	16 499	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

Ako vyplýva z tabuľky, najviac obyvateľov obcí RZMO Rudohorie má ukončené stredné vzdelanie, čo tvorí takmer 46 %. Pričom prevahu v tomto type vzdelania majú muži. Vysokoškolské vzdelanie má ukončené takmer 25 % obyvateľov, pričom pri tomto type vzdelania majú prevahu ženy.

Skoro polovica obyvateľov má dosiahnuté stredoškolské vzdelanie a to hlavne úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a učňovské stredné vzdelanie bez maturity.

Tabuľka č. 16

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého stredoškolského vzdelania		
Stredné vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Učňovské stredné vzdelanie (bez maturity)	2 485	33,06
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	1 149	15,29
Úplné učňovské stredné vzdelanie (s maturitou)	732	9,74
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	2 579	34,31
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	510	6,78
Vyššie stredné vzdelanie	62	0,82
Spolu stredné vzdelanie	7 517	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

Najčastejším stupňom vysokoškolského vzdelania je vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa, a to magisterské, inžinierske a doktorské vzdelanie, ktorého ukončenie má zastúpenie u obyvateľov takmer v 90 %.

Tabuľka č. 17

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania		
Vysokoškolské vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Bakalárske vzdelanie	36	5,16
Magisterské, inžinierske, doktorské vzdelanie	623	89,38

Doktorandské vzdelanie	38	5,45
Spolu vysokoškolské vzdelanie	697	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001

Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia nadobudli prevažne magisterské, inžinierske a doktorské vzdelanie univerzitného, technického, ekonomického a poľnohospodárskeho zamerania.

Tabuľka č. 18

Štruktúra obyvateľov podľa zamerania vysokoškolského vzdelania		
Vysokoškolské vzdelanie podľa zamerania	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Univerzitné	282	40,46
Technické	247	35,44
Ekonomické	89	12,77
Poľnohospodárske	49	7,03
Ostatné	30	4,3
Spolu vysokoškolské vzdelanie	697	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001

Príloha č.3 Vzdelanostná štruktúra za jednotlivé obce patriace do RZMO Rudohorie

2.1.2.4 Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení

Materské školy

V obciach, ktoré patria do RZMO Rudohorie sa nachádza Materská škola v 13 z nich, z toho v meste Medzev sa nachádzajú 2 pracoviská a v Jasove sa nachádzajú tiež dve materské školy, z ktorých jednu navštevujú rómske deti. Väčšina týchto materských škôl sú jednotriedne.. Dve triedy sú v meste Medzev, v obci Jasov, Malá Ida a v obci Štós. Tri triedy sú v materskej škole v obci Poproč a štvortriednu materskú školu má mesto Medzev.

Tabuľka č. 19

Materské školy			
Obec/Mesto	Počet zariadení	Počet tried	Počet žiakov
Hodkovce	1	1	10
Hýľov	1	1	18
Jasov	2	2	40
		1	30
Malá Ida	1	2	39
Medzev	2	4	75
		2	25
Nižný Klátov	1	1	21
Nováčany	1	1	13
Poproč	1	3	62
Rudník	1	1	20
Šemša	1	1	12

Štós	1	2	35
Vyšný Klátov	1	1	10
Spolu RZMO Rudohorie	13	22	410

(údaje za školský rok 2006/2007)

Základné školy

Základná škola sa nachádza v 9 obciach a v meste Medzev. Z toho v 5 obciach sa vyučuje v ročníkoch 1 až 4, zvyšné obce sú deväťročné. V obci Jasov sa nachádza Základná škola pre rómskych žiakov, ako aj v obci Nováčany.

Tabuľka č. 20

Základné školy			
Obec/Mesto	Charakter ZŠ podľa ročníkov	Počet tried	Počet žiakov
Hýľov	1-4	1	16
Jasov	1-9	24	386
Malá Ida	1-9	13	274
Medzev	1-9	20	540
Nižný Klátov	1-9	9	97
Nováčany	1-4	2	22
Poproč	1-9	11	234
Rudník	1-4	3	15
Šemša	1-4	2	24
Štós	1-4	4	40
Spolu RZMO Rudohorie	-	89	1 648

Stredné školy

V meste Medzev sa nachádza stredne odborné učilište poľnohospodárske.

2.1.3 Ekonomické zdroje

2.1.3.1 Ekonomická základňa

Veľmi dôležitým ukazovateľom pri analýze trhu práce je miera ekonomickej aktivity obyvateľstva, ktorá odráža veľkosť a kvalitu pracovného kapitálu. Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva je pomer súčtu zamestnaných a nezamestnaných k počtu obyvateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo teda zahŕňa všetky osoby, či už zamestnané alebo nezamestnané, ale nezahŕňa tie nezamestnané osoby, ktoré si prácu nehládajú.

Mieru ekonomickej aktivity obyvateľstva RZMO Rudohorie podrobne zachytávajú nasledujúce tabuľky:

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa veku a pohlavia:

Trh práce a zamestnanosť

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa veku a pohlavia:

Tabuľka č. 21

Trh práce a zamestnanosť											
Vek	Zam.prac.za mzdu,plat,inú odmenu				Č PrD*	Podnikatelia		VvRP*	OaN*	Ekon. aktívni	
	ŠP*	SP*	P,D,Iorg.*	InýZ*		BezZ*	So Z*			Spolu	Rob*
15-19											
Muži	10	13	0	10	0	0	3	0	144	180	30
Ženy	16	17	1	2	0	0	0	0	135	171	19
Spolu	26	30	1	12	0	0	3	0	279	351	49
20-29											
Muži	246	409	20	36	1	21	17	0	366	1 116	588
Ženy	287	276	7	16	0	11	9	0	380	986	287
Spolu	533	685	27	52	1	32	26	0	746	2 102	875
30-39											
Muži	345	421	28	39	1	65	41	0	186	1 126	680
Ženy	461	278	14	36	0	17	20	0	197	1 023	449
Spolu	806	699	42	75	1	82	61	0	383	2 149	1 129
40-49											
Muži	417	408	38	27	1	70	43	1	173	1 178	712
Ženy	481	246	22	30	2	18	21	11	179	937	423
Spolu	898	654	60	57	3	88	64	12	352	2 115	1 135

50-54											
Muži	160	130	16	7	2	15	14	1	53	398	246
Ženy	217	72	11	5	0	5	9	2	56	377	161
Spolu	377	202	27	12	2	20	23	3	109	775	407
55-59											
Muži	111	73	7	5	1	8	14	0	27	246	133
Ženy	56	11	6	0	0	1	1	0	19	94	44
Spolu	167	84	13	5	1	9	15	0	46	340	177
60-64											
muži	44	6	2	0	1	0	2	0	13	68	49
ženy	57	2	1	1	1	0	1	0	14	77	51
spolu	101	8	3	1	2	0	3	0	27	145	100
65+											
muži	62	4	5	1	2	1	0	0	28	103	66
ženy	84	2	17	0	2	1	0	0	28	134	102
spolu	146	6	22	1	4	2	0	0	56	137	168
Nezist.											
muži	5	7	0	1	0	2	0	0	8	23	10
ženy	7	1	0	1	0	0	0	0	6	15	4
spolu	12	8	0	2	0	2	0	0	14	38	14
Úhrn											
muži	1400	1471	116	126	9	182	134	2	998	4438	2514
ženy	1666	905	79	91	5	52	62	3	979	3842	1557
spolu	3066	2376	195	217	14	234	196	5	1977	8280	4071

V %	37,03	28,7	2,36	2,62	0,17	2,83	2,37	0,06	23,88	100	49,17
Produk											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77,84	-
Poprod											
	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-

Zdroj: Štatistický úrad

*Vysvetlivky: ŠP – štátny podnik;

SP – súkromný podnik;

P,D,Iorg – poľnohospodárstvo, družstvo alebo iná družstevná organizácia;

Iný Z – iný zamestnávateľ;

Č PrD – členovia produkčných družstiev;

Bez Z – bez zamestnancov;

So Z – so zamestnancami;

VvRP – vypomáhajúci v rodinnom podniku;

OaN – ostatní a nezistení;

Rob – robotníci;

Tabuľka č. 22

Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a miesta narodenia:

Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity			
	Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicky aktívne			
v % (z celkového počtu obyvateľov)	25,87	22,39	48,26
spolu	4438	3842	8280
- na materskej dovolenke	5	388	393
pracujúci dôchodcovia	208	316	524
vypomáhajúci v rodinnom podniku	2	3	5
nezamestnaní	1246	904	2150
Nepracujúci dôchodcovia	1251	1777	3028
Ostatní nezávislí	93	66	159
Deti a žiaci ZŠ	1938	1819	3757
Žiaci a študenti	418	382	800
v tom	-	-	-

z učilišť	85	45	130
zo stredných škôl	234	226	460
z vysokých škôl	99	111	210
Ostatní závislí, nezistení	130	345	475
Úhrn obyvateľov	8268	8231	16499
Narodení v obci súčasného bydliska	5349	5153	10502
v % (z celkového počtu obyvateľov)	31,18	30,03	61,21

Zdroj: Štatistický úrad

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, odvetvia hospodárstva a dochádzky do zamestnania:

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	Muži	Ženy	Spolu	Dochádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	174	126	300	135
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	217	110	327	137
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	20	2	22	17
Priemyselná výroba	1085	489	1574	1032
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	75	33	108	66
Stavebníctvo	303	51	354	211
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	409	468	877	399
Hotely a reštaurácie	42	115	157	79
Doprava, skladovanie a spoje	172	108	280	207
Peňažníctvo a poisťovníctvo	15	68	83	63
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	133	77	210	137
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	347	332	679	271

Školstvo	98	357	455	227
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	94	552	646	384
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	109	62	171	66
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	1145	892	2037	186
Spolu	4438	3842	8280	3617

Zdroj: Štatistický úrad

Z tabuliek nám vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov je zamestnaných v odvetviach – Priemyselná výroba, Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru. Ďalším zaujímavým faktom, ktorý nám vyplynul z tejto tabuľky je, že z 8280 ekonomicky aktívnych osôb 3617 dochádza za zamestnaním.

Tabuľka č. 23

Kategorizáciu organizácií podľa počtu pracovníkov zachytáva nasledujúca tabuľka:

Kategorizácia organizácií podľa počtu zamestnancov				
Počet pracovníkov	Právnické osoby	Podiel v %	Fyzické osoby	Podiel v %
0 – 4	77	68,75	738	95,72
5 – 9	14	12,5	17	2,2
10 – 19	13	11,61	12	1,56
20 - 24	4	3,57	3	0,39
25 - 49	2	1,79	1	0,13
50 - 99	1	0,89	0	0
500 - 999	1	0,89	0	0

Zdroj: Štatistický úrad

Tabuľka č. 24

Najväčších zamestnávateľov zachytáva nasledujúca tabuľka.

Organizácie s najväčším počtom zamestnancov	
Firma	Počet pracovníkov
ČaSS, spol. s r.o. (Poproč)	500 - 999
KÚPELE ŠTÓS, a. s.	50 – 99
TOM TERM, s r.o.	25 – 49
Medzevská drevárska fabrika, spol. s r.o.	25 - 49
Poľnohospodárske družstvo KLATOV	25 - 49
BANÍK, s.r.o, Poproč	20 - 24
Kuk & Fuk	20 – 24
Medzev GRUPA, spol. s r.o.	20 - 24
Lesy Jasov, s r.o.	20 - 24
OMNI Market, s r.o., Malá Ida	10 - 19
CARGUN, spol. s r.o.	10 - 19
Hodkovce – Hosp- dvor PD Novačany	10 - 19
PACO – SOY, s r.o.	10 - 19

Zdroj: Štatistický úrad

2.1.3.2 Podnikateľská sféra

Rozdelenie firiem RZMO Rudohorie podľa právnej normy, podľa vlastníctva a podľa hlavnej kategórie OKEČ uvádzajú nasledujúce tabuľky:

Tabuľka č. 25

Firmy podľa právnej formy	
Právna forma	Počet firiem
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri	705
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri	3
Samostatne hospodáriaci roľník nezapísaný v Obchodnom registri	28
Slobodné povolanie - fyzická osoba podnikajúca na základe iného ako živnostenského zákona	21
Fyzická osoba – slobodné povolanie	-
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	10
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	-
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako osoba so slob. povolaním	7
Verejná obchodná spoločnosť	-

Spoločnosť s ručením obmedzeným	96
Spoločný podnik	-
Akčiová spoločnosť	1
Komanditná spoločnosť	-
Družstvo	2
Príspevková organizácia	1
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	19
Štátny podnik	-
Zahraničná osoba právnickej osoby – organizačná zložka	-
Zahraničná osoba fyzickej osoby – organizačná zložka	-
Odštepny závod podniku zapisujúci sa v Obchodnom registri	-
Mimovládne organizácie	-

Zdroj: Štatistický úrad

Tabuľka č. 26

Firmy podľa vlastníctva	
Druh vlastníctva	Počet firiem
Vlastníctvo územnej samosprávy	2
Medzinárodné s prevažujúcim verejným sektorom	-
Súkromné tuzemské	870
Družstevné	2
Štátne	-
Obecné	-
Vlastníctvo združení, politických strán a cirkví	-
Zahraničné	4
Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom	5
Spolu	883

Zdroj: Štatistický úrad

Tabuľka č. 27

Firmy podľa hlavnej kategórie OKEČ		
Kód	Hlavná kategória OKEČ (Odvetvová klasifikácia ekonomických činností)	Počet subjektov
A	POĽNOHOSPODÁRSTVO, POĽOVNÍCTVO A LESNÍCTVO	121
01	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	18
02	Lesníctvo, ťažba dreva a súvisiace služby	103
B	RYBOLOV, CHOV RÝB	-
05	Rybolov, chov rýb a súvisiace služby	-
C	ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN	1
CA	Ťažba energetických surovín	-
10	Ťažba čierneho uhlia, hnedého uhlia a lignitu; ťažba rašeliny	-
11	Ťažba ropy a zemného plynu; súvisiace služby okrem prieskumu	-
12	Ťažba a úprava uránových a tóriových rúd	-
CB	Ťažba neenergetických surovín	-
13	Ťažba a úprava rúd	-
14	Ťažba a úprava ostatných nerastov	1
D	PRIEMYSELNÁ VÝROBA	171-
DA	Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	
15	Výroba potravín a nápojov	7
16	Výroba tabakových výrobkov	-
DB	Výroba textílií a odevov	-
17	Výroba textílií	6
18	Výroba odevov; úprava a farbenie kožušín	6
DC	Spracúvanie kože a výroba kožených výrobkov	
19	Vyčisňovanie a úprava kože; výroba brašnárskoho a sedlárskeho tovaru a obuvi	1

DD	Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva	
20	Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem výroby nábytku; výroba výrobkov zo slamy, z prútia a podobných materiálov	43
DE	Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera; vydavateľstvo a tlač	
21	Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera	-
22	Vydavateľstvo, tlač a reprodukcia nahratých nosičov záznamu	1
DF	Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	-
23	Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	-
DG	Výroba chemikálií, chemických výrobkov a chemických vlákien	-
24	Výroba chemikálií a chemických výrobkov	-
DH	Výroba výrobkov z gumy a plastov	
25	Výroba výrobkov z gumy a plastov	1
DI	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	-
26	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3
DJ	Výroba kovov a kovových výrobkov	-
27	Výroba kovov	4
28	Výroba kovových konštrukcií a kovových výrobkov okrem výroby strojov a zariadení	66
DK	Výroba strojov a zariadení i.n.	-
29	Výroba strojov a zariadení i.n.	10
DL	Výroba elektrických a optických zariadení	-
30	Výroba kancelárskych strojov a počítačov	1
31	Výroba elektrických strojov a prístrojov i.n.	9
32	Výroba rádiových, televíznych a komunikačných zariadení a prístrojov	-
33	Výroba zdravotníckych, presných a optických prístrojov, hodín a hodiniek	5
DM	Výroba dopravných prostriedkov	-
34	Výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov	-
35	Výroba ostatných dopravných zariadení	-
DN	Výroba i.n.	-
36	Výroba nábytku; výroba i. n.	8
37	Recyklovanie	-
E	VÝROBA A ROZVOD ELEKTRINY, PLYNU A VODY	1
40	Výroba a rozvod elektriny, plynu, pary a teplej vody	1
41	Úprava a rozvod vody	-
F	STAVEBNÍCTVO	113
45	Stavebníctvo	113
G	VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL, MOTOCYKLOV A SPOTREBNÉHO TOVARU	274
50	Predaj, údržba a oprava motorových vozidiel a motocyklov; maloobchodný predaj pohonných látok	12
51	Veľkoobchod a sprostredkovanie veľkoobchodu okrem motorových vozidiel a motocyklov	114
52	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov; oprava tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť	148
H	HOTELY A REŠTAURÁCIE	23
55	Hotely a reštaurácie	23
I	DOPRAVA, SKLADOVANIE, POŠTY A TELEKOMUNIKÁCIE	24
60	Pozemná doprava, potrubná doprava	17
61	Vodná doprava	-
62	Letecká a kozmická doprava	-
63	Vedľajšie a pomocné činnosti v doprave; činnosti cestovných kancelárií	5
64	Pošty a telekomunikácie	2
J	FINANČNÉ SPROSTREDKOVANIE	16
65	Finančné sprostredkovanie okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2
66	Poistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho	-
67	Pomocné činnosti súvisiace s finančným sprostredkovaním	14
K	NEHNUTEĽNOSTI, PRENÁJOM A OBCHODNÉ ČINNOSTI	98
70	Činnosti v oblasti nehnuteľností	4
71	Prenájom strojov a zariadení bez obsluhy a prenájom tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť	3
72	Počítačové a súvisiace činnosti	13

73	Výskum a vývoj	1
74	Iné obchodné služby	77
L	VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	-
75	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	-
M	ŠKOLSTVO	3
80	Školstvo	3
N	ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA POMOC	11
85	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	11
O	OSTATNÉ SPOLOČENSKÉ, SOCIÁLNE A OSOBNÉ SLUŽBY	27
90	Odstraňovanie odpadových vôd a odpadov, hygienické a podobné činnosti	2
91	Činnosti členských organizácií i. n.	-
92	Rekreačné, kultúrne a športové činnosti	5
93	Ostatné služby	20
P	ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ	-
95	Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu	-
96	Nerozlíšené činnosti v domácnostiach produkujúce tovar pre vlastné použitie	-
97	Nerozlíšené činnosti v domácnostiach produkujúce služby pre vlastné použitie	-
Q	EXTERITORIÁLNE ORGANIZÁCIE A ZDRUŽENIA	-
99	Exteritoriálne organizácie a združenia	-
	SPOLU	883

Zdroj: Štatistický úrad

Druh	Počet
Predajne potravín, tovaru	29
Predajne zmiešan. tovaru	33
Predajne nepotravin. tovaru	22
Obchodné domy a nákupné strediská	-
Pohostinstvá	32
Zastúpenia bánk	1
Zastúpenia poisťovní	-

2.1.3.3 Nezamestnanosť

Tabuľka č. 28

Vývoj nezamestnanosti za RZMO Rudohorie					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Muži	1 242	1 185	1 075	913	813
Ženy	984	874	858	810	737
Spolu – počet nezamestnaných	2 226	2 059	1 933	1 723	1 550

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

V RZMO Rudohorie má nezamestnanosť od roku 2002 až k roku 2006 klesajúcu tendenciu ako mužov, tak aj u žien. V súvislosti s výškou dosiahnutého vzdelania je najviac

nezamestnaných obyvateľov tých, ktorý majú najvyššie ukončené len základné vzdelanie a ukončenú SOU s výučným listom. Rozdelenie nezamestnaných podľa veku je pomerne vyrovnané vo vekových kategóriách od 20 - 50 rokov., pričom najmenej nezamestnaných je z tejto skupiny obyvateľov v kategórii od 30 – 39 rokov. Z hľadiska dĺžky evidencie nezamestnaných na úrade práce, je najmenej nezamestnaných v kategórii od 13 do 24 mesiacov. Najviac nezamestnaných obyvateľov je podľa dĺžky evidencie nezamestnaných v kategórii do 12 mesiacov.

Tabuľka č. 29

Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
0 – Bez vzdelania	17	16	16	17	14
1 – Základné vzdelanie	910	860	783	748	708
2 – SOU vyučený	743	718	689	531	480
3 – SOU bez maturity	1	1	1	7	7
4 – SOU s maturitou	204	172	163	137	94
5 – Gymnázium	54	42	46	31	28
6 – SOŠ	269	222	211	222	175
7 – vyššie stredné vzdelanie	3	5	2	6	7
8 – VŠ	25	23	21	24	36
9 – vedecká výchova	0	0	1	0	1
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	2 226	2 059	1 933	1 723	1 550

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Tabuľky č. 30

Štruktúra nezamestnaných podľa veku					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Do 19 rokov	186	120	109	92	65
20-29 rokov	686	648	522	447	425
30-39 rokov	554	487	468	412	349
40-49 rokov	516	499	508	451	410
50-54 rokov	217	223	239	230	202
55-60 rokov	63	77	74	85	90
nad 60 rokov	4	5	13	6	9
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	2 226	2 059	1 933	1 723	1 550

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa kvalifikácie posledného zamestnania (KZAM PZ)					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Hl. tr. 0 - Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	469	416	407	0	1
Hl. tr. 1 – Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci pracovníci	1	1	1	7	11
Hl. tr. 2 – Vedeckí a odborní duševní pracovníci	3	4	9	3	6
Hl. tr. 3 – Technickí, zdravotníckí a pedagogickí pracovníci	38	32	33	47	43
Hl. tr. 4 – Nižší administratívni pracovníci	49	43	53	29	17

Hl. tr. 5 – Prevádzkoví pracovníci v službách a obchode	94	86	97	128	106
Hl. tr. 6 – Kvalifikovaní robotníci v poľn., lesníctve, spracovatelia, opravári	132	149	136	97	55
Hl. tr. 7 – Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári	118	128	93	108	96
Hl. tr. 8 – Obsluha strojov a zariadení	125	117	135	45	46
Hl. tr. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	491	400	324	441	387
Hl. tr. A – Osoby bez pracovného zaradenia	706	683	645	818	782
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	2 226	2 059	1 933	1 723	1 550

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Do 12 mesiacov	1 028	883	810	734	611
13-24 mesiacov	556	464	382	260	227
Nad 24 mesiacov	642	712	741	729	712
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	2 226	2 059	1 933	1 723	1 550

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Príloha č. 4 Ekonomická štruktúra jednotlivých obcí RZMO Rudohorie

2.1.3.4 Cestovný ruch

Cestovný ruch je významným činiteľom ekonomického rastu, faktora platobnej bilancie štátu, zamestnanosti a regionálneho rozvoja, s pozitívnym vplyvom na kultúrny a sociálny život v RZMO Rudohorie. Významný je aj vplyv cestovného ruchu na vývoj zamestnanosti, pričom veľkú časť zamestnancov predstavuje relatívne málo kvalifikovaná pracovná sila. Práve tá, ktorá tvorí podstatnú časť nezamestnaných. Okrem pracovných miest v zariadeniach cestovného ruchu, vyvoláva tvorbu pracovných miest aj v dodávateľských odvetviach. Z toho dôvodu je veľmi dôležité hľadať spôsoby a vhodné príležitosti pre rozvoj turizmu.

Na základe podrobnej štatistiky, môžeme konštatovať, že návštevnosť predovšetkým zahraničných turistov je veľmi nízka. Zariadení cestovného ruchu je veľmi málo a značný deficit je predovšetkým ubytovacích zariadení, informačných centier, ale aj obchodov so suvenírmi.

Cestovný ruch je silne ovplyvňovaný územnými podmienkami nezávislými od územno- správneho usporiadania.

Obce patriace do RZMO Rudohorie sa nachádzajú len niekoľko kilometrov od mesta Košice, v tichom atraktívnom prostredí a prírodnom prostredí, čo predstavuje pre túto oblasť konkurenčnú výhodu, na ktorej môže v budúcnosti stavať rozvoj cestovného ruchu. Naopak slabou stránkou tohto územia je štruktúra a kvalita základných služieb v cestovnom ruchu, ako maloobchodná sieť predajne upomienkových predmetov, ubytovacie, ale aj stravovacie zariadenia a pod.

Možno konštatovať, že oblasť RZMO Rudohorie má potenciál pre rozvoj viacerých nosných foriem cestovného ruchu. Jednalo by sa ako o vidiecky cestovný ruch a agroturistiku, tak ako kúpeľný a zdravotný cestovný ruch, ale okrajovo tiež o kultúrny. Tieto formy cestovného ruchu sú považované aj podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v SR, na základe zhodnotenia za nosné a veľmi významné formy cestovného ruchu SR. Sú predovšetkým významné z hľadiska podielu a veľkosti na našom cestovnom ruchu ako celku a na jeho ekonomických prínosoch. Cieľovou skupinou, by boli predovšetkým turisti, obchodní cestujúci, ale aj obyvatelia mesta Košice, okolitých obcí a obyvatelia regiónu. Doplnkovou formou cestovného ruchu, by mohol byť v RZMO Rudohorie ešte cykloturizmus a poľovnícky cestovný ruch.

Pre rozvoj cestovného ruchu je priam nevyhnutná úspešná spolupráca medzi jednotlivými obcami RZMO Rudohorie. Celé toto združenie má existujúce podmienky, aby v najbližších rokoch rozvíjali obce na svojom území rôzne formy cestovného ruchu. Ide však o veľmi nákladný proces, či už finančne alebo časovo. Rozvoj cestovného ruchu je silne ovplyvňovaný vonkajším a vnútorným prostredím. Pričom vonkajšie prostredie tvorí ekonomické, sociálne, technologické a ekologické prostredie. Najvýraznejší vplyv na rozvoj cestovného ruchu má pritom z ekonomického prostredia – inflácia a kúpna sila koruny, vnútorná konvertibilita a menový kurz, životné náklady, hospodársky rast a nezamestnanosť, prístup k úverom a zahraničné investície, privatizácia, podmienky podnikania a daňové zaťaženie. Zo sociálneho prostredia – platené dovolenky a voľný čas, z technologického – rozvoj dopravy, informačných technológií a infraštruktúry. Ekologické prostredie je základným predpokladom rozvoja cestovného ruchu. Slovensko je unikátne z hľadiska rozmanitosti prírodných krás, čo vytvára predpoklady pre jeho využitie pre potreby cestovného ruchu pri rešpektovaní kritérií a podmienok trvalo udržateľného rozvoja. Vnútorné prostredie tvorí najmä – ponuka, zákazníci – účastníci cestovného ruchu, ich dopyt a konkurencia.

RZMO Rudohorie patria do okresu Košice – okolie, a nachádzajú sa relatívne blízko pri Krajskom meste Košice, ktoré je strediskom cestovného ruchu, teda môže mať výrazný vplyv na rozvoj cestovného ruchu aj pre tieto obce, ktoré patria do RZMO Rudohorie. Základná štatistika cestovného ruchu mesta Košice je v súčasnosti nasledovná:

Tabuľka č. 31

Ukazovateľ	Ubytovacie zariadenia spolu	Z toho hotely, motely, penzióny
Počet ubytovacích zariadení	30	17
Izieb	997	582
Lôžok	2 087	1 266
Návštevníci spolu v tom	120 191	65 401
Domáci	80 570	36 900
Zahraničný	39 621	28 501
Počet prenocovaní spolu, v tom návštevníkov:	203 385	109 352
Domácich	123 430	52 141
Zahraničných	79 955	57 211

Priemerný počet prenocovaní		
1 návštevníka spolu	1,7	1,7
Domáceho návštevníka	1,5	1,4
Zahraničného návštevníka	2,0	2,0
Čisté využitie kapacity	28,7	27,5

Tabuľka 32

Zahraničné návštevy Košíc podľa krajiny pôvodu		
Krajina trvalého pobytu zahraničných návštevníkov	Počet návštevníkov	Štruktúra v %
Spolu	39 621	100
Bulharsko	313	0,8
Česká republika	12 559	31,7
Francúzsko	1 006	2,5
Grécko	100	0,3
Holandsko	619	1,6
Chorvátsko	234	0,6
Juhoslávia	206	0,5
Maďarsko	3 115	7,9
Nemecko	2 695	6,8
Poľsko	4 500	11,4
Rakúsko	1 641	4,1
Rumunsko	542	1,4
Rusko	432	1,1
Ukrajina	1 641	4,1
Kanada	314	0,8
USA	2 342	5,9
Japonsko	449	1,1
Austrália a Oceánia	244	0,6
Ostatné štáty	6 669	16,8

V rámci okresu Košice – okolie, do ktorého patrí RZMO Rudohorie , sú nasledovné ubytovacie zariadenia:

Tabuľka č. 33 a 34

Ubytovacie zariadenia v okrese Košice - okolie	
Ukazovateľ	Počet
Ubytovacie zariadenia spolu	26
v tom	
Hotely, motely, penzióny	11
Turistické ubytovne	1
Ostatné zariadenia	14
Lôžka spolu	1 152
v tom	
Hotely, motely, penzióny	639

Ubytovacie zariadenia		
Zariadenie	Počet zariadení	Počet lôžok
Hotely, motely, botely *****, ***	2	53
Hotely, motely a botely ***, *	5	314
Penzióny	5	116
Turistické ubytovne	7	230
Chatové osady	8	412
Kempingy	3	90

V rámci RZMO Rudohorie predstavujú možnosti pre cestovný ruch najmä tieto jeho časti:

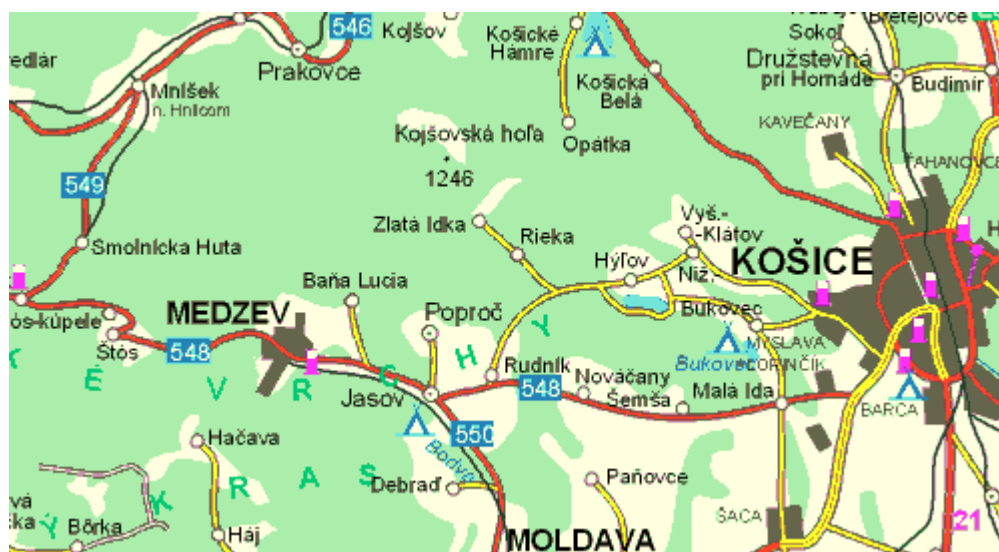
- o **Jasov- Jasovská jaskyňa**, ktorá je národnou prírodnou pamiatkou sa nachádza na úpätí Jasovskej planiny v Slovenskom krase. Bola prvou sprístupnenou jaskyňou Slovenska od roku 1846. Ojedinelé nálezy poukazujú aj na možné krátkodobé paleolitické osídlenie. Jaskyňa má klasickú krasovú výzdobu s pagodovitými stalagmitmi, stalagnátmi, bubnami, brčkami, štítmami a vodopádmi. Je v nej historický husitský nápis z roku 1447.

Jasovská planina, ako najvýchodnejšia časť Slovenského krasu vyniká rozmernými podzemnými priestormi. Skalitý potok, ktorý sa tu nachádza patrí k najdlhším jaskynným priestorom Slovenska a spolu s ostatnými je na listine Svetového prírodného dedičstva UNESCO.

Hrad Jasov, zrúcanina hradu zo 14. storočia, na temene bralného útesu Jasovskej skaly, ktorá sa dvíha južne od obce, nad vstupom do jaskyne.

- o **Zlatá Idka - Kojšovská hoľa** ako najvyšší vrch východnej časti Volovských vrchov (1 246 m.) je v lete obľúbené miesto turistov a horských cyklistov, v zime je rajom pre lyžiarov. Za jasného počasia sú odtiaľ prekrásne výhľady na štíty Vysokých Tatier a Kráľovu hoľu. Od roku 1988 je v prevádzke Meteorologické rádiolokačné observatórium.
- o **Štós - klimatické kúpele** nachádzajúce sa vo Volovských vrchoch s vyše storočnou tradíciou a dobrými podmienkami na liečbu akútnych i chronických ochorení dýchacích ciest, ochorení pľúc, prieduškovvej astmy a alergií.
 - **lyžiarsky vleč** (Zdroj: Encyklopédia miest a obcí Slovenska, 2005).

Obrázok č. 2

Tabuľka č. 35

Prehľad zariadení podporujúcich cestovný ruch	
Obec/Mesto	Druh zariadenia
Baška	amfiteáter
Bukovec	kúpalisko, hotel, golfové ihrisko
Hýľov	pohostinstvo, reštaurácia
Jasov	kúpalisko, chatové osady, kemping, pohostinstvo, reštaurácie
Medzev	kúpalisko, hotel, pohostinstvá, reštaurácia
Malá Ida	pohostinstvá, reštaurácia
Nižný Klátov	turistická ubytovňa, pohostinstvá
Nováčany	kúpalisko, pohostinstvo, denný bar
Poproč	pizzeria, reštaurácia, pohostinstvá, cukráreň
Rudník	pohostinstvá
Šemša	pohostinstvá
Štós	kúpalisko, kúpele
Vyšný Klátov	turistická ubytovňa, pohostinstvo
Vyšný Medzev	kemping, pohostinstvá
Zlatá Idka	pohostinstvá

2.1.4 Materiálne a fyzické zdroje

2.1.4.1 Zariadenia občianskej vybavenosti

Okrem obce Baška, sa v každej obci nachádzajú potraviny a zmiešaný tovar, kde si môžu obyvatelia zaobstaráť tovar bežnej spotreby. V Jasove a v obci Štós sa nachádza aj samostatná predajňa zeleniny a ovocia. Vo väčšine obcí sa nachádza nejaké pohostinstvo a v 4 obciach a meste Medzev sa nachádza aj reštaurácia. Obec Poproč má cukráreň a v Nováčanoch sa nachádza denný bar.

Tabuľka č. 36 a 37

Zariadenia občianskej vybavenosti 1			
Obec/Mesto	Predajňa/počet	Pohostinstvo/ reštaurácia	Cukráreň
Baška	-	-	-
Bukovec	Potraviny a mix tovar / 2	-	-
Hodkovce	Potraviny a mix tovar / 1	-	-
Hýľov	Potraviny a mix tovar / 2	1/1	-
Jasov	Potraviny a mix tovar / 3 Drogéria / 2 Zelenina a ovocie / 1 Textil / 3	1/3	-
Malá Ida	Potraviny a mix tovar / 2	2/1	-
Medzev	Potraviny a mix tovar / 7	4/1	-
Nižný Klátov	Potraviny a mix tovar / 2	5	-
Nováčany	Potraviny a mix tovar / 1	1/-	Denný bar
Poproč	Potraviny a mix tovar / 7	5/1 Pizzeria	1
Rudník	Potraviny a mix tovar / 3	2/-	-
Šemša	Potraviny a mix tovar / 2	2/-	-
Štós	Potraviny a mix tovar / 3 Ovocie a zelenina / 1	2	-
Vyšný Klátov	Potraviny a mix tovar / 1	1	-
Vyšný Medzev	Potraviny a mix tovar / 1	2	-
Zlatá Idka	Zmiešaný tovar / 2	2/-	-

V 6 obciach a meste Medzev sa nachádza dom smútku, pošta je situovaná v 7 obciach a takisto v meste Medzev. Iba v Malej Ide sa nachádza Matričný archív z roku 1895, no registratúrne úradné archívy sa nachádzajú takmer v každej obci. Požiarnou zbrojnicou disponuje 8 obcí a mesto Medzev. Sklad civilnej obrany sa nachádza v 13 obciach a Medzeve.

Tabuľka č. 38

Zariadenia občianskej vybavenosti 2					
Obec/Mesto	Dom smútku	Pošta	Archív	Požiarna zbrojnica	Sklad Co
Baška	1	-	-	-	-
Bukovec	-	-	-	-	1
Hodkovce	-	-	-	-	1
Hýľov	-	-	-	-	-
Jasov	1	1	-	1	1
Malá Ida	1	1	Matričný archív (1895)	1	1
Medzev	1	1	-	1	1
Nižný Klátov	1	1	-	-	1
Nováčany	-	-	-	1	1
Poproč	1	1	-	1	1
Rudník	-	-	-	1	1
Šemša	-	1	-	-	1
Štós		1	-	1	1
Vyšný Klatov	1	-	-	-	1
Vyšný Medzev	-	-	-	2	1
Zlatá Idka	-	1	-	1	1

2.1.4.2 Rozvoj bývania

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 sa v RZMO Rudohorie nachádzalo 4 769 obytných budov, z toho 4 616 rodinných domov, 90 bytových domov a 63 ostatných budov. Priemerný počet osôb na jeden byt sú 14, 91. osoby. Priemerný vek domov je 38,75 rokov. Prevažná väčšina obyvateľov obýva rodinné domy.

Tabuľky č. 39

Bytový fond podľa druhu budovy				
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu
Budovy počet	4 616	90	63	4 769
z toho obývané budovy	3695	90	23	3780
z toho neobývané budovy	921	0	23	944
bytové jednotky – počet	4736	746	47	5529
z toho obývané byty	3744	705	19	4468
z toho neobývané byty	992	41	28	1061

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001 za RZMO Rudohorie

Najvyššie zastúpenie medzi jednotlivými bytmi majú 3 izbové a 5 izbové byty. Najmenší podiel predstavujú 1 izbové byty.

Bytový fond podľa počtu obytných miestností		
	Počet bytov	%
1-izbové byty	158	3,54
2-izbové byty	536	12
3-izbové byty	1 536	34,38
4-izbové byty	871	19,49
5- a viacizbové byty	1 367	30,6
Spolu	4 468	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001 za RZMO Rudohorie

Najväčší prírastok výstavby rodinných domov bol zaznamenaný v rokoch 1946 až 1970. V nasledujúcich rokoch sa výstavba zmiernila.

Bytový fond podľa veku budovy (počet bytov)					
Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
do 1899	291	0	8	299	6,69
1900-1919	176	0	2	178	3,98
1920-1945	346	0	1	347	7,77
1946-1970	1357	98	3	1 458	32,63
1971-1980	591	314	0	905	20,26
1981-1990	641	183	3	827	18,51
1991-2001	342	110	2	454	10,16
Spolu	3744	705	19	4 468	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001

Bytový fond podľa kategorizácie bytov (počet bytov)					
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
I. kategória	2068	568	10	2646	59,22
II. kategória	783	102	7	892	19,96
III. kategória	334	7	2	343	7,68
IV. kategória	559	27	1	587	13,14
Spolu	3744	705	19	4 468	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001

Bytový fond podľa vlastníctva (počet budov)					
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
Štát	8	2	0	10	0,26
Bytové družstvo	1	25	0	26	0,68
Obce	5	13	1	19	0,5

Fyzické osoby	3604	15	6	3625	95,22
Právnické osoby	9	6	1	16	0,42
Ostatné	68	29	14	111	2,92
Spolu	3695	90	22	3807	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

Príloha č. 5 Materiálne zdroje za jednotlivé obce patriace do RZMO Rudohorie

2.1.4.3 Sociálne služby

Rozvoj sociálnych služieb v obciach patriacich do RZMO Rudohorie je podmienené blízkosťou mesta Moldava nad Bodvou a krajského mesta Košice, veľkosťou jednotlivých obcí, počtom ich obyvateľov a ich aktuálnymi potrebami.

V rámci RZMO Rudohorie funguje Domov dôchodcov obci Poproč a meste Medzev, ktoré poskytujú starostlivosť (t.j. ubytovanie, stravovanie, celodenné zaopatrenie a kultúrno – spoločenskú činnosť) pre občanov, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku, a ktorí si pre svoj nepriaznivý zdravotný stav vyžadujú sústavnú starostlivosť inej osoby, ktorú občanovi nemôže zabezpečiť vlastná rodina alebo iná opatrovateľská služba. V obci Šemša sa nachádza Domov sociálnych služieb pre osoby s mentálnym postihnutím a v obci Štós sa nachádza Detský domov.

Tabuľka č. 40

Prehľad zariadení sociálnych služieb	
Obec/Mesto	Zariadenie
Medzev	Domov dôchodcov
Poproč	Domov dôchodcov
Šemša	Domov sociálnych služieb
Štós	Detský domov

2.1.4.4 Zdravotníctvo

Obyvatelia obcí nachádzajúcich sa v RZMO Rudohorie majú k dispozícii zdravotné strediská nachádzajúce sa v obci Jasov, Poproč, Štós a v meste Medzev. V každej z týchto obcí a meste je praktický lekár pre dospelých (všeobecný lekár), pediater (detský lekár) a stomatológ (zubár). V Poproči a v Medzeve je k dispozícii rehabilitácia, a v Jasove aj ortopédia a gynekológia. Lekáreň sa nachádza v obci Jasov a meste Medzev.

Za odbornými vyšetreniami dochádzajú obyvatelia obcí patriacich do RZMO Rudohorie do blízkeho mesta Moldava nad Bodvou a Nemocnice s poliklinikou Košice – Šaca.

Tabuľka č. 41

Zariadenia poskytujúce zdravotnú starostlivosť		
Obec/Mesto	Zdravotné stredisko-	Lekáreň-
Jasov	Praktický lekár pre dospelých, pediater, zubár, ortopéd, gynekológ	1
Medzev	Praktický lekár pre dospelých, pediater, zubár, rehabilitácia	1
Poproč	Praktický lekár pre dospelých, pediater, zubár, rehabilitácia	-
Štós	Praktický lekár pre dospelých, pediater, zubár	-

2.1.4.5 Inštitúcie pôsobiace v RZMO Rudohorie

V každej obci patriacej do RZMO Rudohorie sa nachádza obecný úrad. Spádovými obcami RZMO Rudohorie sú Jasov, ktorý slúži ostatným obciam ako pracovisko policajného zboru a ako Matričný úrad. Matričný úrad je spoločný pre niektoré obce a sídli v obciach Malá Ida, Medzev a Nižný Klátov.

Tabuľka č 42

Verejnej inštitúcie nachádzajúce sa na území RZMO Rudohorie	
Obec/Mesto	Verejná inštitúcia
Baška	Obecný úrad
Bukovec	Obecný úrad
Hodkovce	Obecný úrad
Hýľov	Obecný úrad
Jasov	Obecný úrad Pracovisko Policajného zboru SR (Hodkovce, Jasov, Medzev, Nováčany, Poproč, Rudník, Šemša, Štós, Vyšný Medzev, Zlatá Idka) Matričný úrad (Jasov, Rudník)
Malá Ida	Obecný úrad Matričný úrad (Bukovec, Hodkovce, Malá Ida, Nováčany, Šemša)
Medzev	Obecný úrad Matričný úrad (Medzev, Štós, Vyšný Medzev) Mestský podnik služieb
Nižný Klátov	Obecný úrad Matričný úrad (Baška, Hýľov, Nižný Klátov, Zlatá Idka)
Nováčany	Obecný úrad
Poproč	Obecný úrad Matričný úrad
Rudník	Obecný úrad
Šemša	Obecný úrad
Štós	Obecný úrad
Vyšný Klátov	Obecný úrad

Vyšný Medzev	Obecný úrad
Zlatá Idka	Obecný úrad

Neziskové organizácie sa nachádzajú v obciach Poproč, Jasov a Štós, pričom účelom ich pôsobenia je poskytovanie sociálnej pomoci, humanitárnej starostlivosti a poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka č. 43

Neziskové organizácie		
Obec/Mesto	Nezisková organizácia	Účel
Poproč	Domov Sv. Anny n. o.	- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti
Jasov	Domov dôchodcov n. o.	- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti
Štós	Kúpele Štós n. o.	- poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení

(Zdroj: Register neziskových organizácií)

Občianske združenia vyvíjajú svoju činnosť až v deviatich obciach a meste Medzev. Oblasť ich činností je rôzna, väčšinou je športového charakteru a klubového charakteru, školského charakteru, záujmovej činnosti rôzneho druhu, i činnosti, ktorá vytvára lepšie podmienky pre život a uplatnenie rómskej komunity v spoločnosti.

Tabuľka č.44

Občianske združenia		
Obec/Mesto	Názov občianskeho združenia	Oblasť činnosti
Hýľov	-OZ Hýľ	- rozvoj obce, regiónu, CR
Hýľov	-Poľovnícke združenie Lipovtová	- poľovnícke
Hýľov	-TJ Družstevník Hýľov	- TJ
Jasov	-OZ Lienka Lenka	- učiteľské, školské
Jasov	-OZ pre lepší život Rómov v Jasove -Prácou za lepší život Rómov -Rómske občianske združenie – pre mládež, ich kultúru a lepší život -Združenie Rómov Šukár- lav	- rómske
Jasov	-Speleologický klub Neandertál	- iné, povolanie ŽP
Jasov	-Telovýchovná jednota AC Jasov -Telovýchovná jednota Tatran Jasov	- TJ
Malá Ida	- OZ Karate – Club Ippon pri ZŠ v Malej Ide	- ázijské a bojové športové
Malá Ida	- Lastovička	- učiteľské, školské
Malá Ida	- OZ IDANKA	- učiteľské, kultúrne, školské
Malá Ida	- SEVADE o. z.	- iné združenia
Malá Ida	- TJ Družstevník Malá Ida	- TJ
Medzev	- Mestský futbalový klub Spartak	- kluby
Medzev	- OZ „Hámore Hummel“	- história, ŽP

Medzev	- OZ DRAK	- iné, umelecké
Medzev	- Parapišiel - Združenie pre zjednotenie Rómov v SR - Za lepší život Rómov	- rómske
Medzev	- TJ Roma Medzev - TJ SOUP Medzev - TJ Spartak Strojsmalt Medzev	- TJ
Medzev	- Združenie vlastníkov poľovných pozemkov – Svätý Ladislav	- poľovné pozemky
Medzev	- Združenie na podporu rozvoja regiónu Bodvy	- rozvoj obce, regiónu, CR
Nižný Klátov	- O & K Tennis Academy	- kluby
Nižný Klátov	- Telovýchovná jednota Futbalový klub Nižný Klátov	- kluby
Nováčany	- OZ Hríbik	- učiteľské, školské
Nováčany	- TJ Družstevník Nováčany	- TJ
Poproč	- OZ Fortuna Poproč	- umelecké, kultúrne
Štós	- OZ Tupý vrch	- poľovnícke
Štós	- TJ Sandrik Štós	- TJ
Vyšný Medzev	- Enduro moto klub Vyšný Medzev	- kemping, karavan, motorizmus
Vyšný Medzev	- Klub slovenských turistov vo Vyšnom Medzeve	- turistické
Vyšný Medzev	- Kolkársky klub Iskra Vyšný Medzev	- TJ
Vyšný Medzev	- Poľovnícke združenie Kloptáň	- poľovnícke
Zlatá Idka	- OZ Horolezecký oddiel Extrém	- oddiely
Zlatá Idka	- TJ Pokrok Zlatá Idka	- TJ

(Zdroj: Register občianskych združení)

2.1.4.6 Šport a rekreácia

Obyvatelia obcí patriacich do RZMO Rudohorie majú k dispozícii nasledujúce športové zariadenia:

Tabuľka č. 45

Športové zariadenia	
Obec/Mesto	Druh športového zariadenia
Baška	Ihrisko- tenisové
Bukovec	Ihrisko- futbalové, kúpalisko
Hodkovce	-
Hýľov	Ihrisko- futbalové
Jasov	Ihrisko- futbalové, telocvičňa, kolkáreň, kúpalisko
Malá Ida	Ihriská- futbalové, školské, telocvičňa
Medzev	Ihriská- futbalové, telocvičňa, kúpalisko
Nižný Klátov	Ihrisko- futbalové, viacúčelové
Nováčany	Ihrisko- futbalové, kolkáreň

Poproč	Ihrisko- futbalové, telocvičňa, športový štadión, kolkáreň
Rudník	Ihrisko- futbalové
Šemša	Ihrisko- futbalové, kolkáreň, telocvičňa
Štós	Telocvičňa
Vyšný Klátov	Detské Ihrisko
Vyšný Medzev	Ihrisko- futbalové, viacúčelové, kolkáreň, posilňovňa
Zlatá Idka	Ihrisko- futbalové

V jednotlivých obciach a meste Medzev sa pravidelne organizujú športové podujatia, z ktorých najčastejšie sa vyskytujúci sú futbalové turnaje, nechýbajú však ani bežecké, tenisové, nohejbalové, či kolkárske súťaže.

Tabuľka č. 46

Prehľad športových podujatí a akcií v RZMO Rudohorie	
Obec/Mesto	Podujatie
Baška	- Športové hry počas Juniálesu (jún)
Bukovec	- Memoriál Františka Zureňa – futbalový turnaj (august)
Hodkovce	- Futbalový turnaj
Hýľov	- Futbalový turnaj (júl/august)
Jasov	- Futbalový turnaj
Malá Ida	- Futbalový turnaj
Medzev	- Futbalový turnaj - Hámornický polmaratón
Nižný Klátov	- Stolnotenisový turnaj - Precvičovanie aerobik, kalanetika
Nováčany	-
Poproč	- Beh o cenu starostky obce
Rudník	-Telovýchovná jednotka – futbalové zápasy - Májový beh mieru
Šemša	- Silvestrovský kolkársky turnaj - Nohejbalový turnaj (koniec septembra)
Štós	- Rozlúčka so zimou – preteky na lyžiach - Mini-futbalový turnaj - Mini-maratón (júl)
Vyšný Klátov	- Futbalový turnaj o pohár starostu (jún/júl) - Stolnotenisový turnaj o pohár starostu (máj)
Vyšný Medzev	- Kolkársky turnaj o pohár starostu (máj) - Futbalový turnaj o pohár starostu (júl) - Odpustový kolkársky turnaj (júl)
Zlatá Idka	-

V rámci RZMO Rudohorie pôsobia rôzne telovýchovné jednoty , v oblasti futbalu, tenisu, či turistické kluby, ktoré uvádzam

Tabuľka č. 47

Fungujúce spolky, záujmové združenia a podobné organizácie	
Obec/Mesto	-

Medzev	Futbalový klub, Turistický oddiel – SKOBA
Poproč	Turistický oddiel – Vlci, Stolný tenis, Futbalový klub
Rudník	Futbalový klub, Mažoretky
Štós	Občianske poľovnícke združenie – Tupý vrch, Dobrovoľný hasičský zbor
Vyšný Klátov	Športový klub – minifutbal
Vyšný Medzev	Kolkársky klub - ISKRA, Turistický klub - SKOBA, Lyžiarsky klub, Enduro - motoklub

Kultúra

V rámci RZMO Rudohorie sa nachádzajú v jeho jednotlivých obciach a meste Medzev tieto kultúrne inštitúcie:

Tabuľka č. 48

Prehľad kultúrnych inštitúcií				
Obec/Mesto	Kultúrny dom	Knižnica	Múzeum	Iné zaujímavosti
Baška	-	1	-	Amfiteáter
Bukovec	1	1	-	-
Hodkovce	1	-	-	-
Hýľov	1	1	-	-
Jasov	1	1	-	-
Malá Ida	1	1	-	-
Medzev	1	1	-Technické múzeum Hámor -Súkromné múzeum Rudolfa Schustera	-
Nižný Klátov	1	1	-	-Kaplanka Sv. Jána Nepomúckeho
Nováčany	1	1	-	-
Poproč	1	1	-Matičné múzeum	-Banská expozícia
Rudník	1	-	-	-
Šemša	1	1	-	-
Štós	-	1	-	-Pamätný dom Fábryho
Vyšný Klátov	1	1	-Mini-múzeum náradí	-
Vyšný Medzev	1	1	-	-
Zlatá Idka	1	1	-Banícke múzeum	-Banská cesta

Na území obcí tvoriacich RZMO Rudohorie možno nájsť nasledujúce kultúrno-historické pamiatky a zaujímavosti:

Tabuľka č. 49

Kultúrno-historické pamiatky a zaujímavosti	
Baška	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Štefana Uhorského postavený v klasicistickom štýle, pochádzajúci z roku 1811
Bukovec	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Anny postavený v roku 1971
Hodkovce	-Rímsko-katolícky kostol Obetovania Pána postavený v klasicistickom štýle pochádzajúci z roku 1832
Hýľov	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Barbory postavený v barokovo-klasicistickom štýle pochádzajúci z roku 1783
Jasov	-Veľký opevnený kláštor Premonštrátov, ktorý má skôr charakter hradu pochádzajúceho z 2. pol. 12. storočia -Baroková záhrada, najcennejšia na Slovensku s autentickými sadovníckymi prvkami v štýle francúzskych parkov -Kláštorný rímsko-katolícky kostol Jána Krstiteľa z roku 1766 -Rímsko – katolícky kostol Sv. Michala -Zrúcanina Jasovského hradu
Malá Ida	-Rímsko-katolícky kostol Návštevy Panny Márie z roku 1759, pôvodne postavený v roku 1335
Medzev	-Rímsko-katolícky kostol Narodenia Panny Márie pôvodne postavený v gotickom štýle z 15. storočia, v roku 1755 obnovený v barokovom slohu -Mariánsky stĺp pochádzajúci z 18. storočia -Mestská hvezdáreň -Technické múzeum Košice Hámor-Medzev -Súkromné múzeum Rudolfa Schustera -Technické pamiatky súvisiace s hámorníctvom – hámre, ktoré pracovali na vodný pohon
Nižný Klátov	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Michala z roku 1930
Nováčany	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Štefana pochádzajúci z klasicistického štýlu z roku 1807
Poproč	-Rímsko-katolícky neskorogotický kostol Všetkých Svätých zo začiatku 16. storočia prestavaný na barokovo-klasicistický v roku 1766 -Kaplňa z roku 1875
Rudník	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Anny z roku 1770 – pútnické miesto -Rímsko-katolícky kostol z roku 1841
Šemša	-Rímsko-katolícky kostol Sv. Ondreja postavený v gotickom štýle v 14. storočí, prestavaný v neskorogotickom slohu v roku 1855 -Kaštieľ postavený v barokovo-klasicistickom štýle z 2. polovice 18. storočia, upravený klasicistickým štýlom v 1. polovici 19. storočia -Hraničný stĺp Abovskej župy -Kaplňa rodiny Semseyovcov
Štós	-Rímsko-katolícky gotický kostol Sv. Jána Nepomúckeho zo 16. storočia rozšírený a upravený v barokovo-klasicistickom slohu v 2. polovici 18. storočia -Renesančná veža z roku 1611 -Evanjelický kostol z roku 1786 -Múzeum Zoltána Fábryho s knižnicou

Vyšný Klátov	-Rímsko-katolícky Najsvätejšej Trojice kostol pochádzajúci z roku 1869
Vyšný Medzev	-Rímsko-katolícky barokovo-klasicistický kostol Sv. Márie Magdalény z roku 1773 -Obraz Madony od J. Krackera z roku 1778 -kaplnky -Budova Radnice (OcÚ)
Zlatá Idka	-Rímsko-katolícky barokovo-klasicistický kostol z roku 1768, rozšírený v roku 1830 -Zvonica z roku 1823

(Zdroj: Encyklopédia miest a obcí Slovenska, 2005).

RZMO Rudohorie dbá o rozvoj kultúrnych aktivít, a o vyplnenie času svojím obyvateľom zaujímavými podujatiami, ako o tom svedčí nasledujúci prehľad podujatí, ktoré sa s istou pravidelnosťou uskutočňujú v jednotlivých obciach a meste. Tie obce, ktoré ešte nemajú tradíciu v organizovaní kultúrnych podujatí sa na ich usporiadanie chystajú v blízkej budúcnosti.

Tabuľka č. 50

Prehľad kultúrnych podujatí a akcií v RZMO Rudohorie	
Obec/Mesto	Kultúrne podujatia a aktivity
Baška	- Juniáles (jún) – športové hry, veselica, guláš - Stretnutie s dôchodcami - Fašiangová zábava (február)
Bukovec	- Vianočná akadémia - Deň matiek - Turisticko – putovný pochod ku Sv. Anne do Rudníka (júl)
Hodkovce	- Deň obce - Deň matiek
Hýľov	-
Jasov	- Stretnutia dôchodcov - Juliáles (prvá júlová sobota) - Dni obce Jasov (september)
Malá Ida	- Vianočná akadémia (december) - Festival duchovnej piesne (začiatok decembra) - Dni Malej Idy (23. júna) - Deň matiek - Stretnutie s dôchodcami pri príležitosti mesiaca úcty k starším (október)
Medzev	- Dni mesta Medzev (prvý až druhý júlový týždeň) - Stretnutia s dôchodcami - Hudobné koncerty ZUŠ (4 krát do roka) - Výstava prác žiakov ZUŠ (4 krát do roka)
Nižný Klátov	- Majáles (máj) - Deň matiek - Vianočná akadémia - Marec – mesiac knihy (súťaž) - Zájazdy pre dôchodcov do mesta Tiszaújvárosz (júl, august) - Výlet na Rozhanovské folklórne slávnosti
Nováčany	- Deň matiek

	- Deň detí - Posedenie s dôchodcami (jeseň) - Štefanská zábava
Poproč	- Oslavy dňa obce (8. september)
Rudník	- Pútnické miesto k Sv. Anne
Šemša	- Deň obce Šemša (24. júna)
Štós	- Deň obce Štós (júl/august) - Vianočný koncert s podávaním starostovského grogu
Vyšný Klátov	- Medzinárodný deň detí a deň matiek (koniec júna) - Posedenie s dôchodcami (koniec septembra)
Vyšný Medzev	- Dni obce Vyšný Medzev (júl) - Junákosť (jún) - Ukončenie prázdnin – posedenie pri vatre (august) - Mikulášska nádielka (december)
Zlatá Idka	- Dni obce Zlatá Idka (júl)

V RZMO Rudohorie funguje záujmová činnosť na dobrej úrovni, keďže tu pôsobia spolky a organizácie rôzneho druhu. Obyvatelia obcí sa stretávajú kluboch rôzneho charakteru, a v kultúrnych spoločenstvách, ktoré slúžia na rozvoj a obohatenie osobností i spoločnosti.

Tabuľka č. 51

Fungujúce spolky, záujmové združenia a podobné organizácie	
Obec/Mesto	-
Bukovec	Klub žien – Radosť, Klub dôchodcov
Jasov	Klub dôchodcov, Únia žien, Amare Roma
Malá Ida	Klub dôchodcov, Festival duchovnej piesne
Medzev	Karpatský spolok
Nižný Klátov	Klub dôchodcov, Spevácky zbor - Rybári
Nováčany	Folklórny súbor – Babinec, Folklórny súbor - Omladina
Poproč	Spevácky zbor – Fortuna, Dychová hudba, Červený kríž, Matica slovenská
Štós	Dychový orchester – Štós, Občianske poľovnícke združenie – Tupý vrch, Dobrovoľný hasičský zbor
Vyšný Klátov	Klub dôchodcov, Mládežnícky klub
Vyšný Medzev	Klub dôchodcov, Poľovné združenie – Kloptáň, Dobrovoľný hasičský zbor – Lucia Baňa, Hudobná skupina - FABIANKA

2.1.5 Technická infraštruktúra

2.1.5.1 Dopravná infraštruktúra – širšie dopravné vzťahy

Najvzdialenejšia obec, ktorá patrí RZMO Rudohorie je obec Štós, ktorá je vzdialená 45 km od Krajského mesta Košice, ktoré je významným priemyselným centrom východnej časti Slovenskej republiky. Predstavuje významný dopravný uzol cestnej, železničnej i leteckej dopravy. Vzhľadom na blízkosť tohto významného dopravného uzla – mesta Košice- uvádzame infraštruktúru širších dopravných vzťahov aj v súvislosti s týmto mestom.

Napojenosť obcí na tento významný dopravný uzol je spracovaný v záverečných odsekoch každej podkapitoly.

Cestná doprava

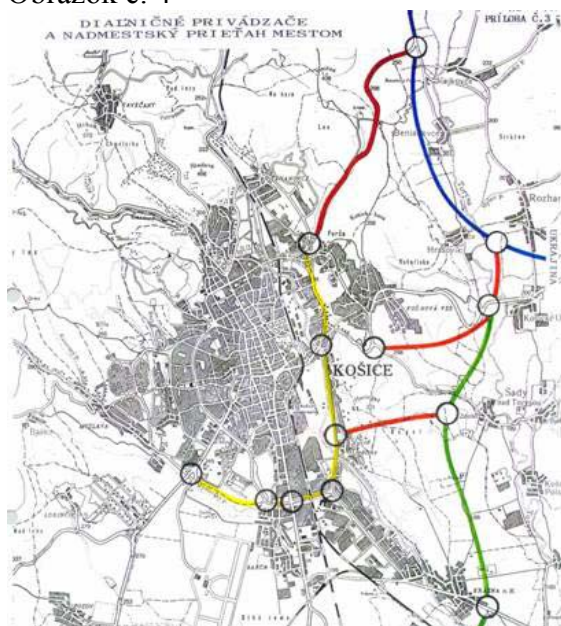
Z hľadiska siete ciest európskeho významu Krajské mesto – Košice leží na dvoch hlavných prietahoch ciest nadnárodného charakteru. Je to v prvom rade prietah v smere západ – východ t.j. z Čiech a Rakúska v smere na východ na Ukrajinu a ďalej do ďalších štátov bývalého Sovietskeho zväzu. Druhý dôležitý prietah je v smere sever – juh t.j. z Poľska a pobaltských štátov v smere na Maďarsko a ďalej na Balkán.

Obrázok č. 3

Krajské mesto Košice teda leží na križovatke významných európskych ciest E 50 v trase cesty Žilina – Prešov – Košice – Michalovce – hranica s Ukrajinou a E 71 v trase cesty Košice – Seňa – hranica s Maďarskom. Obidva tieto cestné ťahy sú súčasťou severojužného rýchlostného ťahu s pripojením na E – 371 Prešov – Svidník – Poľská republika.

Obrázok č. 4

Diaľnica je vybudovaná iba v úseku Prešov – Košice. Nadregionálny aj medzinárodný význam má i cesta E 571 v trase cesty I/50 Košice – Bratislava – hranica s Rakúskom resp. Českou republikou.

Na rýchlostné komunikácie nadväzujú komunikácie základnej cestnej siete – cesty II: triedy v smeroch na :

- Slanské mesto – Trebišov
- Spišská Nová Ves – Vysoké Tatry
- Jasov – Medzev

Najvýznamnejšou rozvojovou osou v regióne je severojužný koridor Prešov – Košice, ktorý je súčasťou významnej obchodnej cesty zo stredoveku (tzv. Jantárová cesta), ktorá viedla z Balkánu na sever Európy. Vzájomná blízkosť dvoch významných centier osídlenia Košíc a Prešova umožňuje intenzívny tok ekonomického i spoločenského života a svojim zázemím vytvára priestorovú sídelnú štruktúru nadregionálneho významu.

V meste a v jeho okolí prebiehajú aj v súčasnej dobe práce na budovaní diaľničnej siete. V realizácii je diaľničný privádzač „Košice“ na úseku od diaľnice Budimír až po smer na Rožňavu.

V rámci tzv. druhého južného diaľničného ťahu Bratislava – Zvolen – Košice sa predpokladá v najbližšej dobe prestaviť cestu I. triedy č. 50 v úseku Rožňava – Moldava nad Bodvou – Košice na výkonnú 4-prúdovú komunikáciu rýchlostného charakteru a jej prepojenie na dopravný systém Košíc.

Mesto v súčasnej dobe podniká všetky kroky, aby sa Košice napojili na diaľničnú sieť západoeurópskych štátov. Veľmi perspektívne v tomto smere je diaľničné prepojenie Košíc s maďarským mestom Miskolc (cca 70 km), ku ktorému je už vybudovaná diaľnica z Budapešti.

Obce Štós, Jasov a mesto Medzev sa nachádzajú na trase cesty II. Triedy č. 548, ktorá vyúsťuje do cesty taktiež II. triedy č. 550. V Moldave nad Bodvou sa napája táto cesta II. triedy na cestu I. triedy č. 50 a zároveň na cestu E 571 nadregionálneho a medzinárodného významu. Obce Rudník, Nováčany, Šemša, Malá Ida ležia pozdĺž cesty II. triedy č. 548 a napájajú sa na cestu I. triedy č. 50 za obcou Malá Ida.

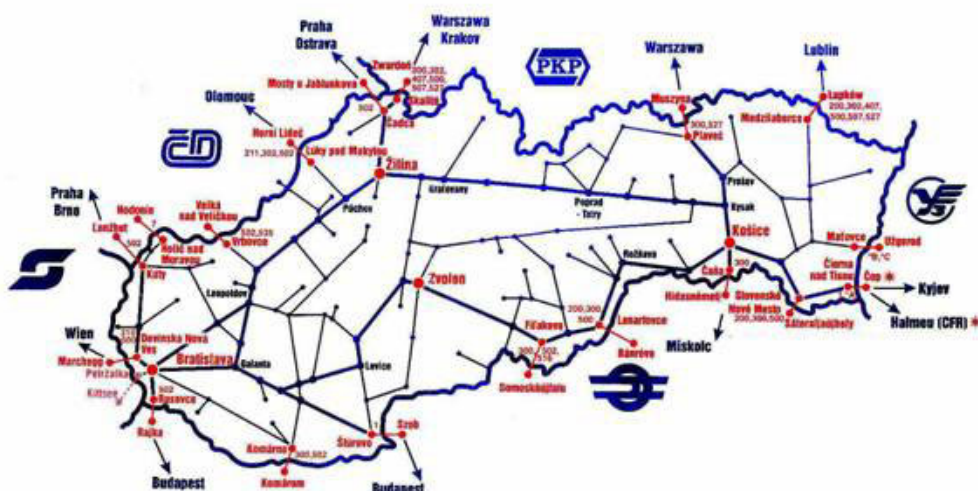

Železničná doprava

Železničnú sieť tvoria trate troch rozchodov (normálny, široký a úzky rozchod). Základné železničné ťahy:

Hlavný ťah Čierna n/T. – Košice – Žilina – Bratislava je zaradený do európskej železničnej siete a trať je elektrifikovaná. Trať južného ťahu Košice – Zvolen – Bratislava je čiastočne elektrifikovaná. Tieto trate sú využívané pre medzinárodnú i vnútroštátnu, osobnú i nákladnú dopravu.

Obrázok č. 5

Trate dôležitých pohraničných prechodov:

Severovýchodné spojenie z Poľska do Maďarska v trase štátna hranica Poľska – Plaveč – Kysak – Košice – Čaňa – štátna hranica Maďarska je elektrifikovaný na cca 60 %. Širokorozchodná trať Ukrajina – Maľovce – areál U.S. Steel Košice je elektrifikovaná a slúži na prepravu surovín a tovarov z Ukrajiny priamo do hutníckeho areálu, bez nutnosti prekládky na náš železničný systém.

Osobná stanica Košice má 13 dopravných koľají, ktoré slúžia pre osobnú dopravu, prepravu spešnín a pre nákladnú dopravu. Medzinárodné osobné vlaky premávajú do Maďarska – Miškolc, Budapešť; Poľska – Krakow, Waršava; Bulharska; Rumunska a Čiech – Praha, Cheb odkiaľ je možné spojenie do Spolkovej republiky Nemecko. Košicami denne prechádza 46 tranzitných nákladných vlakov. Železničná doprava z Košíc je významným článkom aj pre kombinovanú prepravu nákladov na medzinárodnú vodnú dopravu (smer Gdynia, Gdansk, Štetín, Rijeka, Koper).

Nie všetky obce patriace do RZMO Rudohorie majú prístup k železničnej trati. Jednokoľajová železničná trať sa nachádza v smere Moldava nad Bodvou – Jasov – Medzev a je prepojená na druhý južný hlavný železničný ťah Košice – Zvolen. V súčasnej dobe premáva po tejto trati iba nákladná preprava. Pätnásťkilometrová regionálna železnica má vyše sto rokov.

Letecká doprava

Medzinárodné letisko Košice je druhé najväčšie letisko na Slovensku. Poloha letiska je asi 6 km južne od centra mesta Košice. Letisko vzniklo v roku 1952 ako letisko vtedajších

Československých aerolínii a bolo riadené vtedajšou vládou. V roku 1994 prevzala kontrolu nad letiskami Bratislava, Košice, Piešťany, Poprad-Tatry a Sliač Slovenská správa letísk so sídlom v Bratislave, ktorá i v súčasnosti dohliada na činnosť jednotlivých letísk na Slovensku.

V súčasnosti je letisko schopné obslúžiť od malých „bussines“ lietadiel po Boeing 767 a Airbus 300. V roku 1992 bola kompletne zrekonštruovaná vzletová a pristávacia dráha, ktorej konečná dĺžka dosahuje 3100 metrov. Pristávacie a vzletové manévry lietadiel sú kontrolované novým monitorovacím a kontrolným zariadením. Rozvoj letiska Košice z hľadiska maximálnych možností jeho budúceho rozvoja je vypracovaný v Štúdiu územného rozvoja letiska Košice (1995). Štúdiu slúži ako podklad pre rozvoj letiska a skvalitňovanie poskytovaných služieb. Súčasný terminál, jeho verejná vstupná hala, odletová a príletová hala a reštauračná časť sú kapacitne nevyhovujúce. Vo výstavbe je nový terminál, ktorý je dimenzovaný pre maximálne 700 tisíc cestujúcich za rok.

Obrázok č. 6

V súčasnosti je možné odletieť z letiska Košice takmer do celého sveta, vďaka dopravcom, ktorí zabezpečujú denné spojenie Košíc s Viedňou, Prahou a Bratislavou. Letisko Košice poskytuje dopravcom handlingové služby od roku 1994. Ide predovšetkým o dopravcov s pravidelnými časmi odletov a príletov, ale taktiež i pre všeobecné letectvo a charterové lety. Pravidelnými leteckými spoločnosťami operujúcimi z a do Košíc sú České aerolínie, Tyrolean Airways, SkyEurope Airlines, Slovenské aerolínie. Počas letnej sezóny sú to predovšetkým spoločnosti ATE, Spanair, Tunis Air, Onur Air, Air Slovakia, Hemus Air.

Obrázok č. 7

V cieľovej etape rozvoja letiska sa uvažuje s rozšírením prevádzky mestskej hromadnej dopravy električkovou dopravou.

Najbližšie ku letisku Košice majú predovšetkým obce ležiace vo východnej časti RZMO Rudohorie, ako sú obce Malá Ida, Bukovec, Baška, Vyšný Klátov a Nižný Klátov. Najďalej je situovaná obec Štós, ktorá je vzdialená od mesta Košice 45 kilometrov.

Košický integrovaný dopravný systém

Keďže obyvatelia obcí RZMO Rudohorie sú napojení na krajské sídlo Košice autobusovou dopravou (SAD) môžu využívať výhody a možnosti Košického integrovaného dopravného systému.

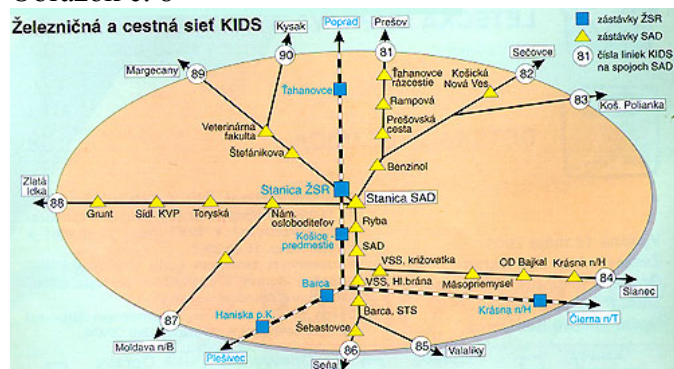
KIDS – Košický integrovaný dopravný systém je systém dopravy, pri ktorom môžu cestujúci pri preprave na vymedzenom území cestovať ktorýmkoľvek z dopravcov na osobitný časový cestovný lístok MHD.

Časové cestovné lístky MHD/KIDS sú nasledovne farebné označené:

- Pre kombináciu MHD-ŽSR- modrým a zeleným pruhom
- Pre kombináciu MHD-SAD- žltým a zeleným pruhom
- Pre kombináciu MHD-ŽSR-SAD- modrým, žltým a zeleným pruhom.

Pri preprave KIDS platia prepravné podmienky toho prepravcu, ktorého dopravný prostriedok je v danej chvíli používaný. Cena časového cestovného lístka je zložená z ceny cestovného na MHD + príplatok KIDS.

Obrázok č. 8

Vnútrotná dopravná infraštruktúra

Najvzdialenejšia obec patriaca do RZMO Rudohorie je od krajského mesta Košice vzdialená 45 kilometrov. Vo väčšine obcí je vozovka odvodnená do otvorených cestných rigolov, ktoré vyúsťujú do miestnych potokov. V 10 obciach a meste Medzev je pozdĺž cesty v pomerne krátkych úsekoch vybudovaný súbežný peší chodník, pričom tento je najdlhší v obciach Hýľov a Jasov. V 7 obciach a meste Medzev sa nachádzajú parkoviská a vo väčšine obcí sa nachádzajú križovatky ciest.

Tabuľka č. 52

Vybavenie vnútornej dopravnej infraštruktúry				
Obec/Mesto	Dĺžka miestnych komunikácií (v km)	Dĺžka vybudovaných chodníkov (v km)	Parkoviská	Križovatky
Baška	3	-	-	3
Bukovec	6	-	1	1
Hodkovce	2,2	0,6	-	-
Hýľov	10	8	1	-
Jasov	14,5	7,5	2	1
Malá Ida	7,5	3,7	3	1
Medzev	21,3	5,8	13	31
Nižný Klátov	4,7	0,1	-	2
Nováčany	5	0,8	-	1
Poproč	12,1	1,3	1	29
Rudník	4,3	0,2	-	2
Šemša	3,5	0,3	2	5
Štós	4,4	1,8	-	3
Vyšný Klátov	3,4	-	-	-
Vyšný Medzev	5	-	-	6
Zlatá Idka	3,6	-	2	5
Spolu RZMO Rudohorie	110,5	30,1	25	90

Každá obec má zabezpečené verejné obecné či mestské osvetlenie, pričom najviac stĺpov miestneho osvetlenia sa nachádza v obci Poproč. Obce majú spojenie do mesta Moldava nad Bodvou a Krajského mesta Košice zabezpečené cez SAD. V každej obci sa nachádzajú autobusové zástavky. Prechod cez potoky a rieky je zabezpečený prostredníctvom lávok a mostov, ktoré sú situované v obciach.

Tabuľka č. 53

Vybavenie vnútornej dopravnej infraštruktúry				
Obec/Mesto	Počet miestnych osvetlení (ks)	Autobusové Zástavky (ks)	Lávky (ks)	Mosty (ks)
Baška	30	2	-	-
Bukovec	42	3	5	3
Hodkovce	30	2	1	3
Hýľov	30	1	-	1
Jasov	260	8	8	4
Malá Ida	188	3	3	4
Medzev	270	4	20	12
Nižný Klátov	80	3	-	2
Nováčany	91	1	3	3
Poproč	296	3	1	3

Rudník	70	1	1	2
Šemša	70	2	-	2
Štós	110	3	3	12
Vyšný Klátov	45	2	-	-
Vyšný Medzev	70	4	6	8
Zlatá Idka	75	4	12	4
Spolu RZMO Rudohorie	1757	46	63	63

2.1.5.2 Zásobovanie pitnou vodou

Voda z odberov je vedená do úpravne vody, odkiaľ tečie gravitačne potrubím do vodojemu. Z vodojemov je voda k spotrebiteľom privádzaná rozvodným potrubím. Primeraná denná spotreba i špecifická spotreba vody do roku 2 000 zaznamenávala nárast. Výhľadové zabezpečenie pitnej vody má byť podľa návrhu ÚPN – VÚC KSK zo skupinového vodovodu Medzev – Jasov – Moldava nad Bodvou – Košice. Zvlášť v letnom období sa tak vyrieši bezproblémové zásobovanie celej oblasti pitnou vodou.

Kvalita pitnej vody

Sledovanie kvality pitnej vody vykonáva laboratórium pitných vôd VVS, a.s., OZ Košice. Vo vzorkách pitných vôd sa vykonáva fyzikálno-chemický, mikrobiologický a biologický rozbor.

Spotreba vody

V súčasnosti je zaznamenávaný pokračujúci všeobecný trend poklesu spotreby vody a odberu vody zo strany odberateľov z dôvodu úsporných opatrení. Ekonomická situácia donútila mnohých užívateľov prehodnotiť svoj prístup k spotrebe vody a začať ju racionálne využívať.

Iba v piatich obciach nie je vybudovaný vodovod. Väčšine obcí, v ktorých sa nachádza vodovod, ho spravuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť v Košiciach, 3 obce si spravujú vodovod sami.

Tabuľka č. 54

Obec/Mesto	Vodovodná sieť (dĺžka km)	Správa vodovodu	Skupinový vodovod
Baška	nemá vodovod	-	-
Bukovec	2,1	VVS, a. s.	Turňa – Drienovec - Košice
Hodkovce	nemá vodovod	-	-
Hýľov	1,5	Obec Hýľov	Hýľov
Jasov	11,6	VVS, a.s.	Turňa – Drienovec - Košice
Malá Ida	8,2	VVS, a.s.	Turňa – Drienovec - Košice
Medzev	22,7	VVS, a.s.	Turňa – Drienovec - Košice
Nižný Klátov	nemá vodovod	-	-
Nováčany	nemá vodovod	-	-
Poproč	13,1	VVS, a.s.	Poproč
Rudník	10	Obec Rudník	Rudník
Šemša	nemá vodovod	-	-
Štós	4	Obec Štós	Štós

Vyšný Klátov	8,3	VVS, a.s. + obec (Lucia Baňa)	Vyšný Klátov
Vyšný Medzev	7	VVS, a.s.	Turná – Drienovec - Košice
Zlatá Idka	8,1	VVS, a.s.	Zlatá Idka
Spolu RZMO Rudohorie	96,6		

V Medzeve a ďalších 7 obciach sa nachádzajú vodojemy, ktoré slúžia ako zásobárne vody. Prehľad zdrojov pitnej vody, uvádza nasledujúca tabuľka:

Tabuľka č. 55

Obec/Mesto	Vodajem		Zdroj pitnej vody
	ks	m ³	
Baška	-	-	-
Bukovec	-	-	Vodárenská nádrž Bukovec
Hodkovce	-	-	-
Hýľov	2	50, 10	Sviečková lúka, Kozejov Ortáš I, II.
Jasov	1	300	Prameň Teplica
Malá Ida	1	800	Vodárenská nádrž Bukovec
Medzev	1	400	Povrchový odber z potokov Čierna Moldava, Porča, Pivering + Zlatná – bez odberu
Nižný Klátov	-	-	-
Nováčany	-	-	-
Poproč	2	700	Odber z povrchového toku Zábava a Hájny
Rudník	2	150	Ferdinant
Šemša	-	-	-
Štós	1	150	Prameň I., II., III., IV
Vyšný Klátov	1	100	Pramene: Dolinky, Uslander, prameň Štereň – bez odberu Prameň V. Šimové Prameň Handžová
Vyšný Medzev	1	50 000 (5 x 10 000)	Povrchový odber – Borzov v časti Lucia Baňa
Spolu RZMO Rudohorie	12	52 660	-

2.1.5.3 Kanalizácie a ČOV

Dažďové vody z územia obcí na území RZMO Rudohorie sú odvádzané ryhami, cestnými priekopami (rigolmi) a jarkami do potoka. Splaškové vody sú z nových aj z rekonštruovaných domov odvádzané do žump, ktoré sa vyvážajú do ČOV v Moldave nad Bodvou. Staršie domy majú doteraz suché latríny, čo spolu s nedokonalými izoláciami žump

a ich nelegálnym vypúšťaním vedie k zhoršovaniu kvality podzemných i povrchových vôd na území obcí RZMO Rudohorie.

Mesto Medzev a 7 ďalších obcí má vybudovanú kanalizáciu a ČOV, ostatné obce sa na jej vybudovanie pripravujú. Tieto obce patria aj do mikroregiónu Bodva, v rámci ktorého im bola vypracovaná projektová dokumentácia na územné konanie pre výstavbu kanalizácií. Keďže sú však tieto obce počtom obyvateľov menšie ako do 2 000 obyvateľov, ďalšie kroky pri realizácii kanalizácii si budú musieť zabezpečiť samy. Väčšine obcí patriacich do RZMO Rudohorie prevádzkuje kanalizáciu Východoslovenská Vodárenská Spoločnosť v Košiciach, niektoré obce si ju prevádzkujú samostatne.

Tabuľka č. 56

Obec/Mesto	Kanalizačná sieť (dĺžka v km)	Správa kanalizačnej siete	ČOV	Správa ČOV
Baška	-	-	-	-
Bukovec	-	-	-	-
Hodkovce	-	-	-	-
Hýľov	5,2	VVS, a.s.	1	VVS, a.s.
Jasov	-	-	-	-
Malá Ida	8,6	Obec	1	Obec
Medzev	7,7	VVS, a.s.	1	VVS, a.s.
Nižný Klátov	2,1	VVS, a.s.	Čistí sa v ČOV – Kokšov Bakša	VVS, a.s.
Nováčany	-	-	-	-
Poproč	-	-	-	-
Rudník	-	-	-	-
Šemša	5,3	Obec	1	Obec
Štós	4	Obec	1	Obec
Vyšný Klátov	-	-	-	-
Vyšný Medzev	7	VVS, a. s. + obec	-	-
Zlatá Idka	2,4	VVS, a.s.	1	VVS, a.s.
Spolu RZMO Rudohorie	42,3	–	6	–

2.1.5.4 Plyn

Takmer všetky obce RZMO Rudohorie sú plynofikované. Vo väčšine z týchto obcí je pokrytie plynofikácie na 100 %. Zdrojom plynu je vysokotlakový plynovod Moldava – Medzev – Štós. Napojenie obcí sa realizuje cez prípojku zaústenú do regulačnej stanice. Jestvujúce a navrhované rozvody plynu sú strednotlakové a sú uložené v krajniciach miestnych komunikácií. Miestna sieť plošne pokrýva celé zastavané územie, čo umožňuje napojenie všetkých odberateľov prípojkami. Domové odbery zo strednotlakového rozvodu plynu sú realizované cez domové regulátory.

RZMO Rudohorie a celá SR má zabezpečené dodávky zemného plynu cez spoločnosť SPP a.s., ktorá zabezpečuje nákup, distribúciu, prepravu a predaj zemného plynu v SR. Slovenský dopravný systém medzinárodnej prepravy zemného plynu je prepojený s hlavnými európskymi dopravnými systémami a poskytuje spoľahlivú službu významným plynárenským

spoločnostiam. Slovensko má plynofikovaných 70 % z celkového počtu obcí, čím sa zaraďuje medzi najviac plynofikované krajiny v Európe. SPP a.s. dodáva zemný plyn viac ako 1 300 000 odberateľom (zdroj: internetová stránka www.spp.sk).

SPP a.s. musí takmer všetok zemný plyn dovážať zo zahraničia. Je to preto, že naša krajina nemá veľké zásoby zemného plynu. Náleziská, v ktorých sa zemný plyn určený pre Slovenskú republiku ťaží, sú od našej republiky vzdialené viac ako 4 000 kilometrov. Zemný plyn s ak jednotlivým krajinám prepravuje sieťou medzinárodných plynovodov umožňujúcich potrubnú prepravu. Ich dĺžka neustále rastie. Prevádzkové tlaky dosahujú u najnovších plynovodov až 100 barov (10 MPa) a priemery plynovodov často presahujú 1m.

Zo systému diaľkovej prepravy sa zemný plyn cez odovzdávacie stanice dostáva do systému vnútroštátnej prepravy. Súčasťou odovzdávacích staníc sú i regulačné stanice, ktorými sa znižuje tlak plynu na hodnoty, pod ktorými sú v jednotlivých krajinách vnútroštátne plynovodné systémy prevádzkované. Vnútroštátnym systémom je zemný plyn dopravovaný k jednotlivým priamym odberateľom alebo do jednotlivých plynofikovaných miest a obcí. Priami odberatelia sú tí, ktorí odoberajú zemný plyn priamo z vysokotlakovej siete.

Systémom vysokotlakových plynovodov je zemný plyn dopravovaný do jednotlivých plynofikovaných obcí. Tu sa najprv v regulačných staniciach znižuje tlak plynu. Rozvody po obciach môžu byť buď nízkotlakové (tlak plynu je vyhovujúci na prevádzku plynových spotrebičov a nemusí sa preto ďalej upravovať) alebo strednotlakové. V prípade strednotlakových rozvodov majú jednotlivé objekty vlastné regulátory, ktorými sa upravuje tlak plynu na hodnotu nutnú na bezproblémovú prevádzku spotrebičov. Výhodou strednotlakových rozvodov je najmä väčšia kapacita sietí.

2.1.5.5 Energetická sieť

Obce nachádzajúce sa na území RZMO Rudohorie sú zásobované elektrickou energiou, ktorú zabezpečujú Východoslovenské energetické závody, š.p. Košice, ktoré pôsobia na domácom trhu ako dominantný distribútor elektrickej energie. Spoločnosť nevlastní žiadne výrobné zdroje elektriny a všetku distribuovanú elektrinu nakupuje. Najväčším dodávateľom sú Slovenské elektrárne, a.s., zároveň však vykupuje elektrinu od malých vodných, veterných a tepelných elektrární a časť sa dováža z Ukrajiny, resp. prebytky zo závodných elektrární a teplární.

Tepelné hospodárstvo

Prevažná väčšina obyvateľov RZMO Rudohorie využíva lokálne ústredné kúrenie prevažne na plyn. Podľa územnoplánovacích dokumentácií obcí teplo na vykurovanie, varenie a prípravu teplej úžitkovej vody v súčasnosti v obciach získavajú niekoľkými spôsobmi. V rodinných domoch je to prevažne individuálne z kotlov na zemný plyn a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie. Objekty občianskeho vybavenia využívajú prevažne kotle ústredného vykurovania na uhlie, koks, drevo a plyn. Výhľadovo do budúcnosti sa predpokladá, že zemný plyn bude hlavným médiom pre vykurovanie, varenie prípravu teplej úžitkovej vody v domácnostiach. Po vstupe SR do EU sa otvárajú možnosti využívania obnoviteľných zdrojov energií s využitím slnečnej, veternej, vodnej, geotermálnej energie a využívania biomasy.

2.1.5.6 Telekomunikácie

Obyvatelia obcí nachádzajúcich sa na území RZMO Rudohorie môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie obcí je v pomerne dobrom rozsahu pokryté ako pevnými tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na Slovenskom telekomunikačnom trhu. Hlasové služby poskytuje jeden fixný operátor a dvaja mobilný operátori. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti. Väčší rozvoj a záujem poskytovateľov v tomto segmente je možné očakávať po liberalizácii trhu telekomunikačných služieb.

2.1.5.7 Rozhlas a televízia

V obciach patriacich do RZMO Rudohorie je príjem televízneho a rozhlasového signálu zabezpečený prostredníctvom antén. V území RZMO Rudohorie sa nachádza televízny vysielač Štós a vysielač Kobylia hora. Tie, obce ktoré majú nedostatočné pokrytie televíznym a rozhlasovým signálom, využívajú služby rôznych spoločností ponúkajúcich satelitné a digitálne služby. Bežný občan obcí patriacich do RZMO Rudohorie tak môže mať prístup k rôznym televíznym a rozhlasovým staniciam.

Takmer všetky obce RZMO Rudohorie majú obecný rozhlas, ktorý je niekde zastaraný a potrebuje rekonštrukciu. Niektoré obce už majú obecný rozhlas digitálny a rekonštruovaný. Obce, ktoré sú v bezprostrednej blízkosti Krajského mesta Košice sú pokryté rozhlasovým a televíznym signálom s nasledovnými vysielačmi:

Tabuľky č. 57

Mesto	Umiestnenie	Rozhlasová stanica
Košice	Dubník 874	Rádio Fun
Košice	Marovka 681	Rádio Viva
Košice	Heringeš I 295	Rádio Lumen
Košice	Heringeš II 320	Rádio RTI
Košice	Bankov 389	Rádio Expres
Košice	Dubník 874	Rádio Jemné melódie
Košice	Dubník 874	R1 Slovensko
Košice	Dubník 874	R2-Regina Ke
Košice	Šibená hora 238	R4- Rádio FM
Košice	Ke – mesto (tepláreň) 202	Rádio Fun
Košice	Ke – mesto 244 (nemocnica)	Rádio Kiss
Košice	Makovica 972	Rádio Expres

Plánované rozhlasové vysielače sú tieto:

Mesto	Umiestnenie	Rozhlasová stanica
Košice	KE mesto 313 (Inžinierske stavby)	Rádio Košice
Košice	KE mesto (Furča/vod.) 356	Rádio Okey

Televízne vysielače, ktoré pokrývajú územie Košíc:

Mesto	Umiestnenie	Televízna stanica
Košice	Dubník 874	STV 1
Košice	Bankov 384	STV 2
Košice	Dubník 874	STV 2
Košice	Bankov 384	TV JOJ
Košice	Furča 256	TV Naša
Košice	Bankov 384	STV 1
Košice	Dubník 874	Markíza

Tým obciam, ktoré sa nachádzajú v blízkosti Moldavy nad Bodvou, slúži tento televízny vysielateľ:

Mesto	Umiestnenie	Televízna stanica
Moldava nad Bodvou	Budulov 191	TV JOJ

2.1.5.8 Internet

Obce patriace do RZMO Rudohorie už majú v drvivej väčšine vlastné web stránky a takmer všetky zvyšné obce jej fungovanie pripravujú.

Pripojenie na internet je v obciach nachádzajúcich sa na tomto území možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí a prostredníctvom iných súkromných spoločností poskytujúcich prevádzkovanie internetových služieb.

Verejne prístupný internet je možný vo väčšej polovici z obcí, ktoré tvoria RZMO Rudohorie. Obyvatelia týchto obcí môžu používať internet väčšinou na obecnom úrade, v kultúrnom dome a v knižnici, podľa možností jednotlivých obcí.

Hviezdoslavova 7, 040 01 Košice
tel: +421 55 7287743
fax: +421 55 7287745
mobil: +421 905 573283
e-mail: v.mihokova@eurokonzult.sk

